

Saimaan ammattikorkeakoulu
Liiketalous Lappeenranta
Liiketalouden koulutusohjelma
Yritysten ja taloushallinnon juridiikka

Saara Tani
Maiju Vakkila

Opas J. Rinta-Jouppi Oy:n Lappeenrannan toimipisteen autosihteereille

Tiivistelmä

Saara Tani

Maiju Vakkila

Opas J. Rinta-Jouppi Oy:n Lappeenrannan toimipisteen autosihteereille, 46 sivunumeroa, 5 liitettä

Saimaan ammattikorkeakoulu

Liiketalous, Lappeenranta

Liiketalouden koulutusohjelma

Yritysten ja taloushallinnon juridiikka

Opinnäytetyö 2014

Ohjaaja: lehtori Raili Toikka

Tämän toiminnallisen opinnäytetyön tarkoituksena oli laatia J. Rinta-Jouppi Oy:n Lappeenrannan toimipisteessä työskenteleville autosihteereille opas, joka toimisi työn tukena niin aloitteleville kuin kokeneemmillekin sihteereille. Opinnäytetyö sai alkunsa sihteereiden tarpeesta saada selvät ohjeet, miten tietynlaiset asiat tulisi tehdä, jotta ne menisivät oikein ja kaikkien lakien mukaisesti. Oppaan tuli olla myös yksinkertainen ja käytännönläheinen käyttää, jotta ongelmatilanteissa ratkaisut löytyisivät nopeasti.

Työn teoriaosuudessa käsiteltiin yleisesti autokauppaan liittyviä eri vaiheita sekä J. Rinta-Jouppi Oy:tä yrityksenä. Teoriaosuus on koottu yhteen pääasiassa Liikenteen turvallisuusviraston ohjeiden, Internet-lähteiden sekä kirjallisuuden pohjalta.

Toteutunut opas on selkeä ja helposti ymmärrettävä sekä siihen on koottu kaikki perusasiat, joita sihteeri tarvitsee työssään. Keskenäinen opas oli yrityksen kesätyöntekijän käytössä, jolloin sen toimivuutta tuli osittain testattua ja sen pohjalta myös parannettua.

Asiasanat: opas, autokauppa, J. Rinta-Jouppi Oy

Abstract

Saara Tani

Maiju Vakkila

A guide book for the car secretaries at J. Rinta-Jouppi Oy Lappeenranta, 46 pages, 5 appendices

Saimaa University of Applied Sciences

Faculty of Business Administration, Lappeenranta

Degree Programme in Business Administration

Specialisation in Corporate and Financial Law

Bachelor's Thesis 2014

Instructor: Lecturer, Ms. Raili Toikka

The purpose of this functional thesis was to create a guide book for the car secretaries working at J. Rinta-Jouppi Oy, Lappeenranta office. The guide book would be assistance for the budding secretaries as well as for the more experienced ones. This functional thesis originated from the need to get clear instructions on how to do certain things so that they would be conducted right and by the law. The guide book was also needed to be simple to use so that the solutions could be quickly and easily found in problematic situations.

In the theory part of the work the different stages of car dealership were processed and also J. Rinta-Jouppi was described as a company. The theory part was assembled primarily by based on the directives of the Finnish Transport Safety Agency, and Internet and literature sources.

The finished guide book is explicit and easy to understand. It contains all the basic information the secretary needs in her work. The uncompleted guide book was in the use of one of the summer assistants, when its functionality was partly tested and also improved.

Keywords: guide book, car sales, J. Rinta-Jouppi Oy

Sisältö

1 Johdanto	5
2 J. Rinta-Jouppi Oy:n esittely	6
2.1 Historia	6
2.2 Toiminta nykypäivänä.....	7
3 Autokauppaa säätelevä lainsäädäntö	8
4 Autokaupan eri vaiheet	9
4.1 Auton myynti.....	9
4.1.1 Käytetty auto.....	12
4.1.2 Tuontiauto.....	12
4.2 Auton osto	14
4.3 Asiakkaat.....	16
4.3.1 Luonnollinen henkilö	17
4.3.2 Kuolinpesä	18
4.3.3 Yritys.....	20
4.4 Auton vakuutus.....	23
4.5 Maksaminen	24
4.5.1 Käteiskauppa	25
4.5.2 Laskutus	26
4.5.3 Osamaksukauppa.....	28
4.5.4 Rahanpesu	31
4.6 Auton rekisteröinti.....	32
4.7 Reklamaatiot	34
5 Ajoneuvovero	38
6 Yhteenveto ja pohdinta	40
Lähteet.....	43

Liitteet

Liite 1	Autokaupan tilaus- ja kauppasopimusehdot
Liite 2	Ilmoitus ajoneuvon käyttöönotosta
Liite 3	Siirtolupahakemus
Liite 4	Käytetyn ajoneuvon ostoehdot
Liite 5	Vakiomuotoiset eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot

1 Johdanto

Tämän opinnäytetyön aiheena oleva opas on tehty yrityksen sisäiseksi ohjeeksi niin aloitteleville kuin myös kokeneemmillekin autosihteereille. Opinnäytetyö koostuu kahdesta eri osuudesta: teoriaosasta sekä toiminnallisesta osasta. Oppaan ja tämän teoriaosuuden tarkoituksena on syventää ammatillista osaamistamme ja tutustua paremmin autokauppa-alaan ja siihen liittyvään lainsäädäntöön. Oppaasta tulee luottamuksellinen, joten sitä ei julkaista internetissä.

Työn teoriaosan tavoitteena on selvittää autokauppaan liittyviä asioita niin autoliikkeen kuin asiakkaankin näkökulmasta. Autokaupan tekemiseen liittyvää aineistoa löytyy internetistä paljon, niin asiakkaalle kuin myyjällekkin, mutta yhtenäistä tietopakettia ei tiettävästi ole tähän mennessä vielä tehty. Jätämme kirjantutkimukseen liittyvät asiat opinnäytetyömme ulkopuolelle, koska työstämme tulisi muuten liian laaja.

Toiminnallisen osan tärkeimpänä tavoitteena on saada jokaiselle Lappeenrannan toimipisteen autosihteerille selkeä opas, josta asiat ovat yksiselitteisesti tarkistettavissa. Ajatus oppaan tekoon syntyi omakohtaisten kokemusten kautta. Olimme molemmat työskennelleet J. Rinta-Jouppi Oy:ssä ja huomanneet monesti kaipaavamme selkeitä, yhtenäisiä ohjeita, miten asiat tulisi tehdä, jotta ne menisivät oikein ja kaikkien lakien mukaisesti. Näin toimintatavat myös yhtenäistyisivät sihteerien keskuudessa. Opas on tehty vain Lappeenrannan toimipisteeseen, koska J. Rinta-Jouppilla on monia eri toimipisteitä, joilla kaikilla on hiukan erilaiset käytännöt ja tavat toimia.

Opinnäytetyömme tarkoituksena on etsiä ratkaisuja seuraaviin kysymyksiin:

- Mitkä lait vaikuttavat autokauppaan?
- Mitä asioita tulee ottaa huomioon ennen autokauppaa, niin asiakkaan kuin autoliikkeenkin näkökulmasta?
- Miten auton myynti ja osto etenevät oikeaoppisesti?
- Minkälaisia oikeuksia ja velvollisuuksia ostajalla ja autoliikkeellä on autokaupassa?

- Miten autokaupan teko eroaa luonnollisen henkilön ja yritysasiakkaan välillä?
- Miten sopimukset täytyy tehdä, jotta ne ovat päteviä ja lainmukaisia?

Opinnäytetyömme koostuu johdannosta, viidestä pääluvusta sekä yhteenvedosta ja omasta pohdinnasta. Liitteeksi laitamme mallit erilaisista autokauppaan liittyvistä sopimuksista sekä niihin liittyvät sopimusehdot, jotta lukija saisi paremman käsityksen, mitä tietoja kauppakirjojen autokaupassa täytyisi sisältää. Lisäksi liitteeksi tulee tuontiautoihin liittyen siirtolupahakemus pohja sekä tullin ilmoitus pohja ajoneuvon käyttöön otosta.

2 J. Rinta-Jouppi Oy:n esittely

J. Rinta-Jouppi Oy on pitkän linjan perheyritys, aina 30-luvulta saakka. Tällä hetkellä se on yksi Suomen johtavia autoliikkeitä ja tekee hyvää tulosta huomattavan pienellä henkilöstömäärällä. Sen liikevaihto yhtä automyyjää kohden on Suomen korkein. Menestyksen yhtenä osatekijänä onkin varmasti Jarmo Rinta-Joupin veljellinen kilpailu Ari-veljen omistaman Rinta-Joupin autoliikkeen kanssa. Vuonna 2013 J. Rinta-Jouppi Oy juhlisti Rinta-Joupin Autoliikkeen kanssa 60-vuotista taivaltaan Suomen autokaupan uranuurtajana.

2.1 Historia

Rinta-Joupin suvun kaupankäynti käynnistyi jo 1930-luvulla Tervajoella, jolloin Jaakko Rinta-Jouppi harjoitti maanviljelyn ohella mm. hevoskauppaa. Hänen pojastaan Toivosta kasvoi isänsä opissa myös taitava liikemies, joka sotien jälkeen jälleenrakennuksen aikaan päätti kokeilla, saisiko myös auton kaupaksi. Kaupat syntyivät vielä samana päivänä ja tästä alkoi Rinta-Joupin suvun autokauppa T. Rinta-Joupin nimellä. Toivon pojat Rauno, Reijo ja Raimo olivat mukana yrityksen toiminnassa jo pienestä pitäen. Toiminta kasvoi poikien kasvaessa ja muuttui ammattimaisemmaksi. Kun Toivo Rinta-Jouppi vuonna 1963 kuoli, yrityksen toiminta jatkui Raunon ja Reinon voimalla. Yhtiön nimeksi tuolloin valikoitui Rinta-Joupin Autoliike. (Lilius 2011, 5 - 6, 34.)

Rauno Rinta-Joupin pojat Ari ja Jarmo olivat isänsä mukana autokaupassa jo nuoresta pitäen. Vuonna 1978 syntyi Auto-Jouppi Oy, jonka toimitusjohtajana Jarmo pääsi näyttämään kykynsä liike-elämässä. Jarmon omistukseen Auto-Jouppista tuli puolet ja Ari-veljelle 40 %. Vuonna 1991 Jarmo perusti oman yrityksen J.Rinta-Jouppi Oy:n, joka jatkoi Auto-Joupin toimintaa Seinäjoella. Myös Ari halusi omilleen ja osti vuonna 1997 viimeiset osakkeet Rinta-Joupin Autoliikkeestä, joita hän oli hankkinut itsellensä 1990-luvun puolivälistä asti. Näin syntyivät nykyisinkin toiminnassa olevat J.Rinta-Jouppi Oy ja Rinta-Joupin Autoliike. J. Rinta-Jouppi Oy keskittyy pääosin käytettyjen autojen myymiseen ja ostamiseen, kun taas Rinta-Joupin Autoliike on keskittynyt enemmän uusien henkilöautojen myymiseen. Molemmat kauppaavat näiden lisäksi myös matkailuautoja ja –vaunuja. (Lilius 2011, 51, 63- 64, 71–73.)

2.2 Toiminta nykypäivänä

Alun perin J. Rinta-Jouppilla oli myymälät vain Seinäjoella ja Tampereella, mutta vuosituhatien vaihtuessa liikkeitä alkoi tulla vauhdilla lisää. Nykyisin J. Rinta-Jouppi Oy:llä on kahdeksan liikettä, joista kaksi sijaitsee Seinäjoella ja muut Tampereella, Lahdessa, Kuopiossa, Helsingissä, Lappeenrannassa ja Kotkassa. Näiden lisäksi Helsingissä sijaitsee ostotoimisto ja Vantaalla J. Rinta-Jouppi Oy Caravan, jossa myydään pääasiassa vain matkailuautoja ja –vaunuja.

Toimipisteillä on yhteensä yli 2000 auton suurvalikoima. Toimituspalvelun kautta asiakas voi ostaa mistä tahansa yrityksen toimipisteestä auton, jolloin auto toimitetaan asiakkaalle hänen haluamaansa toimipisteeseen. Kun autokaupasta on sovittu myyjän kanssa, toimitetaan auto sovittuna ajankohtana toimipisteeseen, jolloin asiakas voi tarkistaa ja koeajaa auton. Kaupasta tulee sitova vasta sitten, kun kaupan molemmat osapuolet ovat nähneet ja todenneet auton sovittun mukaiseksi. (Rinta-Jouppi 2014a.)

Lappeenrannassa J. Rinta-Jouppi Oy:n löytää lentokentän laidalta. Liike on perustettu vuonna 2004, ja liikkeessä työskentelee tällä hetkellä kolme automyyjää, kaksi autosihteerä, yksi auton myyntikunnostaja sekä paikallisjohtaja, joka myös ajoittain myy autoja sekä hoitaa autojen ostot liikkeeseen. Lappeenrannassa

myynnissä on pääasiallisesti käytettyjä autoja. Niiden lisäksi on uusia matkailuautoja ja -vaunuja Adrialta ja SunLivingiltä, käytettyjä matkailuautoja ja -vaunuja, tuontiautoja, sekä ajoittain moottoripyöriä ja veneitä.

Uusista autoista J. Rinta-Jouppi Oy:n Helsingin yksikkö edustaa Kiaa ja Fordia, Kuopion yksikkö Fordia ja Opelina, Lahden yksikkö SunLivingiä ja Adriaa, Lappeenrannan ja Vantaan yksiköt Adriaa ja SunLivingiä ja Seinäjoen yksiköt Fordia, Adriaa, SunLivingiä ja Opelina. (Rintajouppi 2014b.)

Koko yritykselle yhteisenä on netissä toimiva autohuutokauppa, jossa voi huutaa käytetyn auton mistä tahansa J. Rinta-Jouppi Oy:n toimipisteestä. Toimipisteet myyvät huutokaupassa vaihtoautojaan, joiden lähtöhinta on pääasiassa useimmiten vain yhden euron, ja näinollen huutajat saavat määrätä auton lopullisen myyntihinnan. Yritykselle se on kustannustehokas tapa myydä halvemman hintaluokan autoja, koska näin pienennetään muun muassa ilmoituskuluja ja joltain osin myös myyjien työmäärää. Tällainen toiminta taas omalta osaltaan mahdollistaa autojen kaupittelun edullisemmin. Tällä hetkellä huutokaupan kautta myydään noin kuusisataa autoa vuodessa ja rekisteröityneitä käyttäjiä palvelulla on noin kolmekymmentä tuhatta. (Myllymäki 2014, 27.)

1990-luvulta asti J. Rinta-Jouppi Oy on ollut Talouselämä 500-selvityksessä autokaupan kärkinimiä. Vuodesta 2009 yrityksen liikevaihto on kasvanut tasaista tahtia, lukuun ottamatta vuoden 2012 notkahdusta, jolloin liikevaihdon muutos oli -0,80 %. Vuonna 2009 liikevaihto oli n. 110 miljoonaa euroa ja henkilöstömäärä 95. Vuonna 2013 yrityksen liikevaihto oli kasvanut n. 151 miljoonaan euroon, ja henkilöstömäärän oli 163. Liikevoitto on 2009 vuoden 3,3 %:sta kasvanut 2013 vuoden 4 %:iin. (Finder 2014.)

3 Autokauppaa säätelevä lainsäädäntö

Kuluttajansuojalaki (20.1.1978/38) koskee elinkeinonharjoittajalta kuluttajalle suuntautuvaa kulutushyödykkeiden myyntiä ja markkinointia. Samaa lakia sovelletaan myös silloin, kun elinkeinonharjoittaja välittää hyödykkeitä kuluttajalle. Lain tarkoituksena on suojata kuluttajan oikeuksia. (Kuluttajansuojalaki 1:1 §.)

Kauppalaki (27.3.1987/355) säätelee yksityishenkilöiden keskenään ja elinkeinonharjoittajien keskenään tehtäviä kauppooja. Kauppalaki koskee irtaimen omaisuuden kauppaa. (Kuluttajaliitto 2014.)

Kuluttajansuojalakia sovelletaan silloin, kun auto ostetaan autokaupasta. Kauppalakia sovelletaan taas silloin, kun yksityinen henkilö ostaa yksityiseltä henkilöltä tai silloin, kun elinkeinoharjoittaja on ostajana. Vaikka virhevastuun säännökset ovat kutakuinkin samat molemmissa laeissa, löytyy suurin eroavaisuus auton tarkistamisesta ennen kauppaa. Ostajan tulee tarkastaa auto huolellisesti ennen kauppaa, jotta hän voi havaita mahdolliset virheet. Jos hän laiminlyö tämän velvollisuuden, hän ei voi enää myöhemmin vedota sellaiseen virheeseen, joka hänen olisi tullut havaita tarkastuksen yhteydessä. Auto olisi syytä tarkastaa joka tapauksessa, olipa sovellettavana lakina kuluttajansuoja- tai kauppalaki, jotta mahdollisilta ongelmilta vältyttäisiin. (Autoliitto 2014.)

4 Autokaupan eri vaiheet

Auton ostaminen on suurimmalle osalle ihmisistä varsin merkittävä investointi. Tämän takia auton ostajan on hyvä perehtyä hieman jo etukäteen siihen, kuinka auton ostoprosessi etenee ja minkälaisia toimenpiteitä auton ostajalta vaaditaan. Vaikka ajatuksena auton ostaminen vaikuttaa hyvin yksinkertaiselta toimenpiteeltä, tulee asiakkaan olla tietoinen useista erilaisista asioista, jotta kaupanteko olisi sujuvaa. Asiakkaan olisi myös hyvä olla tietoinen sekä hänen että autoliikkeen oikeuksista ja velvollisuuksista. Autoliikkeessä työskentelevien on oltava perillä kaikesta autokauppaan liittyvästä lainsäädännöstä, jotta jokainen autokaupan vaihe, niin ostossa kuin myynnissäkin, menisi lain mukaan oikein.

4.1 Auton myynti

Yleensä autoliikkeissä sovelletaan yleisiä autokaupan tilaus- ja kauppasopimusehtoja (liite 1). J. Rinta-Jouppi Oy:ssä ne joko tulostetaan kauppakirjan kääntöpuolelle tai kauppakirjan liitteeksi. Autoalankuluttajaneuvottelukunta (AUNE) on hyväksynyt nämä yleiset sopimusehdot, ja ne ovat kuluttaja-asiamiehen tarkastamat. Kyseisiin ehtoihin kannattaa perehtyä jo hyvissä ajoin ennen kauppooja, ja

ne ovat kuluttajaviraston verkkosivuilta. Kirjallinen kauppakirja on syytä tehdä aina autoa ostettaessa tai myytäessä. Myös Liikenteen turvallisuusvirasto Trafín sivuilla oleva luovutuskirja on hyvä lisä kauppakirjaan. (Autoliitto 2014.)

Ennen kauppasopimuksen allekirjoittamista on ostajan syytä käydä koeajamassa auto ja muutenkin käydä auto läpi, niin sisältä kuin ulkoakin, mahdollisten virheiden varalta. Ostajan on syytä käydä auto ja sen varusteet läpi myös yhdessä myyjän kanssa, jotta säästyttäisiin mahdollisilta väärinkäsityksiltä. Ostajan tulee muistaa, että hän ei voi vedota enää kaupanteon jälkeen sellaiseen virheeseen, josta hänen olisi tullut tai hänen olisi voinut olettaa tienneen kauppaa tehtäessä. Ostajalle on ilmoitettava kauppaa tehtäessä sellaiset olennaiset seikat, joita ostajan ei voi olettaa itse havaitsevan ja jotka voivat mahdollisesti vaikuttaa kaupan tekoon. (Autoliitto 2014.)

Auton myyntiprosessi aloitetaan aina tarkistamalla asiakkaan henkilöllisyys, varsinkin osamaksukaupoissa asiakkaan henkilöllisyyden tarkistaminen on todella tärkeää. Jos kyseessä on yritys, on varmistettava, kenellä on oikeus edustaa yhtiötä ja allekirjoittaa yritystä koskevia sopimuksia. Tällöin henkilöllisyys on myös tarkistettava. Mikäli kauppaan on vaihdossa tulossa auto, tarkistetaan, onko auto varmasti kyseisen henkilön tai yrityksen omistuksessa vai onko auto kenties rahoitusyhtiön omistuksessa, jolloin myös loppuvelan määrä on otettava huomioon kauppooja tehdessä. Mikäli auto on jonkun toisen henkilön omistuksessa, voidaan kaupat suorittaa, jos kauppooja tekevällä henkilöllä on omistajan kirjallinen valtuutus kauppooihin. Auton verotiedot täytyy myös tarkistaa, jottei autolle jää maksamattomia ajoneuvoveroja, sekä myös se, että auto on liikennekäytössä.

Tämän jälkeen aloitetaan kauppasopimuksen tekeminen. Automaster-ohjelmaan syötetään ostajan tiedot, myytävän auton hinta ja mahdolliset lisävarusteet, vaihtoauton tiedot, vaihtoautosta hyvitetävä summa sekä maksutapa. Jos maksutavaksi tulee rahoitus, haetaan yleensä tässä vaiheessa autolle rahoituspäätös, jollei automyyjä tai autosihteerä ole hakenut sitä asiakkaan pyynnöstä jo aiemmin.

Kun haluttu rahoitusvaihtoehto on valittu, lisätään sopimukseen luovutuspäivä sekä auton myynyt henkilö. Tässä vaiheessa voidaan sopimukseen lisätä vielä ajoneuvolle toinen omistaja tai haltija. Kun auto ostetaan rahoituksella, tarvitaan

sopimukseen myös ajokortista tunnistetiedot sekä tieto siitä, onko asiakas poliittisesti vaikutusvaltainen henkilö. Sopimuksen teon viimeisissä vaiheissa hoidetaan vakuutusasiat. Asiakas voi halutessaan hoitaa vakuutuksen itse, tai se voidaan tehdä heti paikan päällä, mikä on yleisin tapa.

Tämän jälkeen tulostetaan sopimukset, jotka allekirjoittavat sekä asiakas että autosihteeri sen jälkeen, kun asiakas on huolellisesti tutustunut sopimukseen ja tietojen paikkansapitävyyteen. Allekirjoitusten jälkeen tulostetaan asiakkaalle lasku, josta käyvät ilmi muun muassa kauppahinta, arvonlisäveron määrä, eräpäivä sekä viivästyskorko. Laskutuksesta kerrotaan tarkemmin kappaleessa 4.5 Laskutus.

Jos asiakas maksaa auton myyntihinnan tai välirahan kaupan teon yhteydessä käteisellä, voidaan auton omistajuus antaa hänelle saman tien. Omistajuuden siirto tapahtuu täyttämällä auton ilmoitusosa, johon täytetään mm. uuden omistajan tiedot, vakuutustiedot sekä luovutuspäivä. Ilmoitusosan allekirjoittavat sekä entinen että uusi omistaja. Autosihteeri voi tässä vaiheessa myös rekisteröidä auton, jolloin Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi lähettää uudet rekisteriotteet asiakkaalle. Asiakas voi myös halutessaan itse hoitaa auton rekisteröinnin katsastustoimipaikalla tai vakuutusyhtiössä.

Jos autosta jää vielä maksettavaa, jäädään odottamaan maksusuoritusta autosta. Auton ilmoitusosa kirjataan silloin sille päivälle, jona auton kauppahinta on suoritettu kokonaisuudessaan. Kun kauppa tehdään rahoituksella, merkitään omistajaksi rahoitusyhtiö ja haltijaksi ostaja. Tällöin ilmoitusosa päivätään sille päivälle, jona mahdollinen käsiraha autosta on maksettu, tai jos erillistä käsirahaa ei ole, voidaan ilmoitusosa päivätä kaupantekopäivälle. Autot voidaan rekisteröidä asiakkaalle suoraan J. Rinta-Jouppi Oy:ssä, jolloin asiakas saa uuden rekisteriotteen postitse kotiinsa. Kun auto ostetaan rahoituksella, Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi lähettää ensin auton rekisteriotteet rahoitusyhtiöön, josta rahoitusyhtiö lähettää teknisen osan eteenpäin auton haltijalle eli tässä tapauksessa asiakkaalle.

4.1.1 Käytetty auto

Ajoneuvo määritellään käytetyksi, jos sitä on käytetty tai jos se on ollut rekisteröitynä. Käytöllä tarkoitetaan ajoneuvon todellista käyttöä, minkä jälkeen sitä ei voida pitää uutena. Jotta autoa voitaisiin verottaa käytetyn auton mukaan, on molempien ehtojen täytyttävä. (Tulli 2014b.)

Kun autokauppaa tehdään autokaupan ja yksityisen henkilön välillä, sovelletaan kuluttajansuojalakia, joka velvoittaa ostajaa tarkistamaan auto huolellisesti ennen kauppaa, jotta hän voi havaita mahdolliset virheet. Jos hän laiminlyö tämän velvollisuuden, ei hän voi enää myöhemmin vedota sellaiseen virheeseen, joka hänen olisi tullut havaita tarkastuksen yhteydessä. Auto tulisi aina myös koeajaa, koska saattaa olla, että automyyjän ja asiakkaan mielipiteet esimerkiksi siitä, onko auton ajettavuus hyvä, eivät aina kohtaa. (Autoliitto 2014.)

Kun autokauppaa tehdään yrityksen kanssa, sovelletaan kauppalakia. Myöskin kauppalaki velvoittaa ostajan tarkastamaan tuotteen ennen kauppaa, jolloin ostaja ei voi vedota sellaiseen asiaan, minkä hänen olisi tullut tuotetta tarkastaessa huomata. Kauppalain mukaan vaaranvastuu siirtyy myyjältä ostajalle silloin, kun tuote luovutetaan ostajalle. (Kauppalaki 3:13 §; 4:20 §.)

4.1.2 Tuontiauto

Tuontiauto tarkoittaa käytettyä ajoneuvoa, joka tuodaan Suomeen sen rajojen ulkopuolelta. J. Rinta-Jouppi Oy:n Lappeenrannan yksikön tuontiautot tulevat lähinnä Saksasta. Ulkomaille rekisteröityä autoa ei saa käyttää Suomessa, ennen kuin autovero on siitä suoritettu. Tämä voidaan kuitenkin sallia poikkeustapauksissa. Asiakkaan tulee saada koeajaa auto, jolloin Tullille tehdään käyttöönottoilmoitus Tullin lomakkeella numero 953 (liite 2) joko etukäteen tai viimeistään kun väliaikainen veroton käyttö alkaa. Autolle on myös hankittava siirtoluvat ja autossa on oltava voimassa oleva liikennevakuutus. (Tulli 2014a.)

Siirtoluvalla tarkoitetaan lupaa, jolla ajoneuvoa voidaan käyttää tai siirtää väliaikaisesti ja se on voimassa seitsemän päivää. Siirtoluvalla ajettaessa on ajoneu-

voon kiinnitettävä siirtomerkit, ja siirtoluvan on oltava aina ajossa mukana. Siirtolupahakemuksen (liite 3) voi täyttää joko katsastusasemalla, Tullin toimipisteessä tai pdf- lomakkeella ennakkoon, kuitenkin enintään seitsemän päivää ennen, kuin siirtoluvan on tarkoitus astua voimaan. Siirtolupa on täytettävä huolellisesti ja kaikki hakemuksen kohdat on täytettävä. Siirtoluvan hakijan henkilöllisyys tarkastetaan lupaa haettaessa. Ilman valmistenumeroa ei siirtolupaa voida myöntää. Ajoneuvon on oltava käyttötarkoitukseltaan rekisteröintiasetuksen tai autoverolain edellytykset täyttävä, eikä ajoneuvoveroa saa olla maksamatta. (Liikenteen turvallisuusvirasto 2014a.)

Siirtolupa voidaan poikkeustapauksissa myöntää myös kolmen tai yhdeksän kuukauden mittaisina, jos Tullin vahvistama käyttöönottoilmoitus esitetään siirtoluvan hakemisen yhteydessä. Kolmen kuukauden lupa myönnetään yleensä, kun Tulli ei ole saanut autoveroasiaa vielä käsiteltyä. Yhdeksän kuukauden lupa myönnetään silloin, kun Suomeen myytäväksi tuotua autoa käytetään koeajoon tai esitelyyn. Lupa on voimassa autoverotuspäätöksen eräpäivään asti. (Liikenteen turvallisuusvirasto 2014a.)

Autoverolaki määrää verollisista autoista maksettavaksi valtiolle autoveroa, ennen kuin ne rekisteröidään tai otetaan käyttöön Suomessa. Ensisijainen verovelvollinen on aina se henkilö, joka merkitään ajoneuvon omistajaksi. Verosta voi kuitenkin verovelvollisen sijaan vastata autoverotuksen rekisteröity asiamies, eli tässä tapauksessa J. Rinta-Jouppi Oy. Käytännössä asiakas allekirjoittaa valtakirjan, jolla hän valtuuttaa autoliikkeen hoitamaan verot hänen puolestaan. Tuontiauton kauppahintaan on sisällytetty arvioitu autoveron määrä. Lopullinen vero määräytyy tullista saatavan autoveropäätöksen mukaan, jonka maksamisen autoliike hoitaa. (Tulli 2014b.)

Tuontiauton autoveron määrittämiseksi tarvitaan kaksi tietoa, autoveroprosentti, sekä se, kuinka paljon samanlainen auto maksaisi Suomessa autokaupassa. Hinnan määrittäminen onnistuu Tullin sivuilla MAHTI-järjestelmällä. Järjestelmää varten tulee tietää auton merkki ja malli, ajokilometrit, valmistusvuosi ja moottorin tiedot. Jos MAHTI-järjestelmä ei pysty määrittämään autolle hintaa, voidaan auton hinnaksi arvioida keskimäärin se hinta, jolla sitä yleisimmin myydään autoliik-

keissä. On kuitenkin muistettava, että vain Tullin laskelma on lainvoimainen. Autoveroprosentti lasketaan auton saastuttavuuden, eli hiilidioksidipäästöjen perusteella.

Kaava hiilidioksidipäästöjen laskemiselle, kun autoveroprosentti on vähintään 12,3 % ja enintään 49,2 %:

$0,123 * \text{hiilidioksidipäästöt g/kilometri} + 4,92 = \text{autoveroprosentti}$

Kaava autoveron määrän laskemiselle:

$\text{autoveroprosentti}/100 * \text{vastaavan auto hinta Suomessa} = \text{autovero}$

(Savolainen T. & Savolainen P. 2011, 38 - 39.)

4.2 Auton osto

J. Rinta-Jouppi Oy myös ostaa autoja varastoonsa. Auton ostoprosessi etenee melko samalla tavalla kuin myyntikin. Ostosopimuksen teko alkaa myös henkilöllisyyden ja auton verotietojen ja omistussuhteiden selvittämällä. Kuten autoa myytäessä, voidaan tässäkin tapauksessa auton ostoa hoitaa sellaisen henkilön kanssa, jonka auton omistaja on valtakirjalla valtuuttanut myymään auton.

Käytettyä autoa ostettaessa tai otettaessa vaihdossa tulee ensin selvittää auton omistussuhteet eli se, onko autoa myyvä tai vaihdossa antava henkilö se, joka on merkitty rekisteröintitodistukseen omistajaksi ja onko autolla mahdollisesti toista omistajaa. Tärkeää on myös selvittää, onko auton ajoneuvovero maksettu. Käytetyn ajoneuvon historia on myös hyvä selvittää ja etenkin, onko ajoneuvo ollut missään vaiheessa vakuutusyhtiön omistuksessa eli onko se ollut kolaroinnin takia sen omistuksessa. Auton vastaanottava automyyjä selvittää myös, että ajoneuvo vastaa rekisteröintitodistuksessa ilmoitettuja teknisiä tietoja ja on muutenkin siinä kunnossa, missä asiakas on sen ilmoittanut olevan. Autosihteeritarkistaa ennen kauppasopimusten tekoa Liikenteen turvallisuusvirasto Trafín järjestelmästä, onko ajoneuvoverot maksettu, sekä auton omistussuhteet. (Liikenteen turvallisuusvirasto 2014b.)

Ostosopimukselle kirjataan sekä myyjän (asiakkaan) että auton tiedot. Sopimukseen lisätään auton luovutuspäivä sekä auton ostaneen myyjän nimi. Sopimukseen tulee näkyviin myös maksutapa, joka on sovittu myyjän kanssa. Ostosopimuksen liitteeksi tulee Autoalan keskusliitto Ry:n laatimat käytetyn ajoneuvon ostoehdot (liite 4). Näihin ehtoihin tulee asiakkaan tutustua huolellisesti. Ostoehtoisissa olevat ohjeet koskevat molempia osapuolia, ja niistä löytyy tietoa esimerkiksi siitä, milloin ajoneuvo tulee luovuttaa tai milloin vaaranvastuu siirtyy. Ehtoista löytyy myös ohjeet siihen, kuinka ajoneuvo tulisi arvioida ja miten maksujärjestelystä sovitaan. (Autoalan keskusliitto 2011a.)

Asiakkaan täytyy auton arvioimishetkellä kertoa automyyjälle kaikki ne olennaiset tiedossa olevat asiat, joilla voidaan olettaa olevan vaikutusta ostopäätökseen, esimerkiksi jos autoa on kolaroitu tai siihen on tehty rakenteellisia muutoksia. Autoliikkeellä on oikeus tarkistaa sovittua ostohintaa, jos ajoneuvon arvo on ennen luovutusta alentunut oleellisesti tai jos autossa ollut varustelua on arvoa alentavasti muutettu. Auto on luovutettava sovittuna aikana autoliikkeelle siinä kunnossa ja siten varustettuna, kuin se on ollut arviointihetkellä, ellei muuta ole sovittu. Jos luovutusajankohtaa ei ole erikseen sovittu, täytyy sen tapahtua kahden viikon kuluttua sopimuksen allekirjoittamisesta. Autoliikkeellä on oikeus purkaa sopimus, jos asiakas ei luovuta ajoneuvoa viikon kuluessa sovittua ajankohdasta tai jos aikaa ei ole erikseen sovittu, viimeistään kolmen viikon kuluttua sopimuksen allekirjoittamisesta. (Autoalan keskusliitto 2011a.) Seuraavassa esimerkkinä kuluttajariitalautakunnan ratkaisu elinkeinonharjoittajan antamasta virheellisestä tiedosta asiakkaalle:

Kuluttajariitalautakunnan ratkaisu (3045/33/10) 21.9.2011

K osti 25.9.2009 käytetyn, 28.1.2009 ensirekisteröidyn henkilöauton. K:lle selvisi kaupanteon jälkeen 19.8.2010, että auto on valmistettu 3.3.2006 ja se oli tuotu maahan 5.5.2006. K vaati 6 000 euron hyvitystä, koska myyjä ei kaupanteon missään vaiheessa ollut maininnut auton iästä. Auto ostettiin vuoden 2009 mallisena, mutta sittemmin ilmeni, että auto on maahantuotu jo 2006. Elinkeinonharjoittajan mukaan ko. autoa on valmistettu samantyyppisenä useita vuosia, eikä vuosimallissa 2006 ja 2009 ole eroja. Näin ollen asiakkaalle ei ole syntynyt taloudellista haittaa. Lautakunta katsoo, että ottaen huomioon auton väitetty ikä kaupantekohetkellä, olisi oikealla tiedolla vuosimallista ollut vaikutusta kaupan syntymiseen. Lisäksi lautakunta pitää kiistattomana, että tämän suuruisella vuosimallierolla on vaikutusta auton jälleenmyyntihintaan. Lautakunta katsoo, että K:lle myyty auto

on ollut kuluttajansuojalain 5 luvun 14 §:n tarkoittamalla tavalla virheellinen ja K:lle on syntynyt saman lain 5 luvun 19 §:n mukainen oikeus 2 500 euron hinnanalennukseen.

Asiakkaan tulee auton luovutuksen yhteydessä antaa liikkeelle auton ilmoitusosa, jolla omistajan vaihdos tapahtuu. Jos ei hänellä ole mukana ilmoitusosaa, voidaan asiakkaalta pyytää allekirjoitus luovutustodistukseen, jolla myös tarvittaessa saadaan omistajuus vaihdettua, jos asiakas ei toimita ilmoitusosaa seitsemän päivän sisällä autoliikkeelle. Mikäli omistajan vaihdos tapahtuu luovutustodistuksella, tulee autoliikkeen rekisteröidä auto omiin nimiinsä katsastustoimipaikalla. Tästä syntyy karenssiaika ja autoliikkeen täytyy maksaa sakkoa ajalta, joka ylittää seitsemän päivää.

Varsin useasti auto ostetaan yritykseltä. Tällöin tulee tarkistaa, onko auto ollut arvonlisäverollisessa käytössä, eli onko autoa käytetty ainoastaan yrityksen toimintaan liittyvissä tilanteissa. Jos auto on arvonlisäverollinen, tulee se merkitä sopimukseen. Tällaisessa tilanteessa tulostetaan myös sopimuksen liitteeksi erillinen arvonlisäveroselvitys. (Vero 2014.) Arvonlisäverosta kerrotaan enemmän kappaleessa 4.5 Laskutus.

4.3 Asiakkaat

Autokaupassa käy monenlaisia asiakkaita, joiden kohdalla täytyy ottaa useita erilaisia asioita huomioon muun muassa kauppa- ja osamaksusopimusta tehdessä. Tässä luvussa perehdymme erilaisiin asiakkaisiin, joita ovat muun muassa luonnollinen henkilö ja kuolinpesä, ja siihen mitä seikkoja laki edellyttää ottamaan huomioon käytäessä kauppaa näiden erilaisten asiakastyyppeiden kanssa. On tärkeää tietää myös erilaisten yritysasiakkaiden kanssa asioitaessa, kuinka kyseisen yrityksen yritysmuoto vaikuttaa kaupankäyntiin ja etenkin se, kenellä on yrityksessä nimenkirjoitusoikeus. Jokaisen asiakkaan kanssa ei siis voida tehdä autokauppoja täysin samalla tavalla.

4.3.1 Luonnollinen henkilö

Luonnollinen henkilö on ihminen, jonka oikeuskelpoisuus alkaa hänen syntymästään ja jatkuu hänen kuolemaansa saakka. Oikeuskelpoisuus tarkoittaa, että henkilöllä on oikeuksia ja velvollisuuksia, joita ei voida rajoittaa, lakkauttaa tai poistaa ihmisen elinaikana. Oikeuskelpoisuus ei suoraan anna oikeustoimikelpoisuutta, jolla tarkoitetaan henkilön määräysoikeutta toimistaan ja velvollisuuksistaan. (Kyläkallio 2013,12.)

Alle 18-vuotias eli alaikäinen henkilö on vajaavaltainen ja hänen oikeustoimikelpoisuuttaan on rajoitettu. Myös vanhemman henkilön oikeustoimikelpoisuutta voidaan rajoittaa, jos hänet on julistettu vajaavaltaiseksi. Vajaavaltainen voi kuitenkin tehdä pienimuotoisia oikeustoimia, jotka ovat tavanomaisia ja merkitykseltään vähäisiä. (Laki holhoustoimesta 1:1-2 §; 4:24 §.) Seuraavassa esimerkkinä kuluttajariitalautakunnan ratkaisu koskien alaikäisen tekemää sopimusta ja sen pätevyttä:

Kuluttajariitalautakunnan ratkaisu (2960/36/2013) 14.3.2014

H:n 14-vuotias poika K teki Game Oy:n kanssa kolmen kuukauden sopimuksen internetissä käytettävästä Xbox Live Gold – peliominaisuudesta pelikonsoliin. Kauppahinta koko sopimuskaudelta oli 22,90 euroa ja se maksettiin kokonaisuudessaan ostohetkellä. H vaati, että sopimus perutaan, koska Game Oy teki sopimuksen alaikäisen kanssa ilman vanhempien lupaa. Lisäksi kyse ei ollut kertaostoksesta, koska sopimuksen kesto oli kolme kuukautta. Myyjä kiisti vaatimukset: kyse on arkipäivän tuotteesta ja se on hinnaltaan pienehkö ostos. Lisäksi tuotteen ostaminen ei velvoita lisäostoksiin, vaan sovitun jakson jälkeen jäsenyys päättyy. Kuluttajariitalautakunta ei suosittanut asiasta hyvitystä, vaan katsoo, että kauppa sitoo H:n poikaa K:ta. Lautakunta toteaa, että pelikonsoleihin ostettavat lisäominaisuudet ovat nykyään tavanomaisia kaupan kohteita 14-vuotiaalle sekä lisäksi kyse on sopimuksesta, joka ei johda jatkosopimukseen.

Vajaavaltaisella on oma edunvalvojansa, joka hoitaa hänen taloudellisia ja muita holhoustoimilaisissa tarkoitettuja asioita, joita hän ei itse ole oikeutettu tekemään. Alaikäisen ollessa kyseessä edunvalvojana ovat yleensä hänen huoltajansa, mutta tuomioistuin voi kuitenkin tietynlaisissa tapauksissa vapauttaa huoltajan edunvalvojan tehtävästä ja määrätä siihen muun henkilön. Täysi-ikäisen edunvalvojana toimii henkilö, jonka tuomioistuin tai holhousviranomainen on tehtävään erikseen määrännyt. (Laki holhoustoimesta 1:3 §; 2:4 §.)

Jos vajaavaltainen tekee sellaisen oikeustoimen, johon hänellä ei ole ollut oikeutta, se ei sido häntä ellei hänen edunvalvojansa ole antanut siihen suostumusta. Myöskin sillä henkilöllä, jonka kanssa vajaavaltainen on ilman edunvalvojan suostumusta sopimuksen tehnyt, on oikeus vetäytyä sopimuksesta niin kauan, kuin sitä ei ole hyväksytty tai asianmukaisesti täytetty. (Laki holhoustoimesta 4:26- 27 §.)

Kun alaikäinen ostaa omiin nimiinsä auton, täytyy autoliikkeen ottaa monenlaisia asioita huomioon, mm. ketkä ovat kyseisen henkilön edunvalvojat. Ensimmäisenä onkin oltava yhteydessä Liikenteen turvallisuusvirastoon, jossa tarkastetaan edunvalvojatiedot. Mikäli alaikäisellä omistajalla ei ole itsellään kyseisen ajoneuvon kuljettamiseen oikeuttavaa ajokorttia, täytyy autolle merkitä haltija, jolla kyseinen ajokortti on. Alle 15-vuotias ei voi allekirjoittaa rekisteri-ilmoitusta vaan vähintään yhden edunvalvojan on allekirjoitettava se. Allekirjoituksen nimenselvennyksen yhteydessä on tällöin käytävä ilmi, että allekirjoitus on tehty edunvalvojan ominaisuudessa esimerkiksi kirjoittamalla edunvalvojana/huoltajana Maija Meikäläinen. Yli 15-vuotias voi yksin allekirjoittaa rekisteri-ilmoituksen vuonna 2014 voimaan tulleen Liikenteen turvallisuusvirasto Trafín ohjeistuksen mukaan. Mikäli kyseessä on täysi-ikäinen vajaavaltainen henkilö, jonka oikeustoimikelpoisuutta on rajoitettu, täytyy myöskin hänen edunvalvojansa selvittää. Edunvalvoja allekirjoittaa kauppasopimukset ja rekisteri-ilmoituksen, nimenselvennyksen yhteydessä on käytävä ilmi, että allekirjoitus on tehty edunvalvojan ominaisuudessa. Rekisteri-ilmoituksen liitteeksi on myös liitettävä asiakirja edunvalvojan määräämisestä. (Trafín extranet 2014a.)

Autoliikkeen asiakkaana voi olla myös ulkomaalainen henkilö, jolla on ulkomaalainen osoite ja hänestä tulee auton ensimmäinen omistaja. Tällöin kauppasopimusta ja rekisteri-ilmoitusta tehtäessä autolle on ilmoitettava haltija, jolla on suomalainen osoite. Muulta osin autokauppa voidaan tehdä ihan normaalisti. (Trafín extranet 2014a.)

4.3.2 Kuolinpesä

Kuolinpesä syntyy silloin, kun henkilö kuolee. Se on olemassa perinnönjättäjän kuoleman ja perinnönjaon tekemisen välisen ajan, jonka jälkeen se korvautuu

osakkaiden yhteishallinnolla. Kuolinpesän osakkaita ovat kuolleen henkilön perilliset, yleistestamentin saajat sekä mahdollisesti myös puoliso. Puoliso on oikeutettu olemaan kuolinpesän osakas, jos kuolleella henkilöllä ei ole rintaperillisiä, puoliso on yleistestamentin saaja tai puolisoista ainakin toisella on ollut avio-oikeus toisen omaisuuteen. Yleistestamentin saaja on luonnollinen tai oikeushenkilö, joka on saanut testamentilla omistusoikeuden vainajan koko omaisuuteen tai murto-osaan siitä. Kuolinpesän osakkaat hallitsevat yhteisesti pesän omaisuutta mm. hoitamalla pesän selvityksen, säilyttämisen, omaisuuden karttumisen ja velkojen maksun. Kaikki päätökset, jotka koskevat pesän omaisuutta on tehtävä yksimielisesti. (Koponen 2013, 13- 16.)

Vainajan auton omistusoikeuden siirrosta kuolinpesälle ei tarvitse tehdä erikseen ilmoitusta ajoneuvorekisteriin, vaan tieto henkilön kuolemasta päivittyy väestörekisteristä suoraan ajoneuvoliikennejärjestelmään. Tällöin vainajan tilalle ajoneuvorekisteriin merkitään hänen kuolinpesänsä. Merkinnän rekisteriin tekee Liikenteen turvallisuusvirasto. (Liikenteen turvallisuusvirasto 2012c.)

Mikäli kuolinpesän osakkaat haluavat myydään kuolinpesän auton, täytyy heillä tässäkin asiassa olla yksimielinen päätös. Liikenteenturvallisuusvirasto ei kuitenkaan edellytä rekisteröitäessä kuin yhden pesän osakkaan allekirjoituksen auton ilmoitusosaan, jolloin tällä yksittäisellä kuolinpesän osakkaalla on kokonaan vastuu siitä, että hänellä on oikeus luovuttaa auton omistusoikeus (Liikenteen turvallisuusvirasto 2012c).

Autoliikkeen tai yksityisen henkilön, joka on ostamassa kuolinpesän autoa, on suositeltavaa kuitenkin vielä vaatia varmistus siitä, että yksittäisellä kuolinpesänosakkaalla on oikeus luovuttaa auton omistusoikeus. Tällöin täytyisi pyytää osakkaalta perukirjasta kopio sekä mahdollisesta testamentista, jos sellaisessa on mainittu jotakin kyseisestä autosta. Lisäksi olisi suositeltavaa saada osakkaalta myös luovutustodistus tai myyntivaltakirja, jonka ovat allekirjoittaneet kaikki kuolinpesän osakkaat. Auton rekisteröinti uuden omistajan nimiin täytyy tapahtua normaalisti seitsemän päivän kuluessa auton luovutuspäivästä (Koponen 2013, 28).

4.3.3 Yritys

Suomessa yritystoimintaa voi harjoittaa yksityisenä elinkeinoharjoittajana, avoimessa tai kommandiittiyhtiössä, osakeyhtiössä tai osuuskunnassa (Suojanen, Savolainen & Sirainen 2010, 13). Yritysmuoto vaikuttaa paljon muun muassa siihen, kuka voi edustaa ja tehdä yrityksen puolesta sopimuksia sekä allekirjoittaa niitä. Yritysten välisessä kaupassa sovelletaan kauppalakia.

Yksityinen elinkeinoharjoittaja eli toiminimi on yksinkertaisin yritystoiminnan muoto. Se ei ole yhtiö eikä oikeushenkilö, vaan päätöksenteko ja vastuu kuuluvat kokonaan yrittäjälle. Yksityinen elinkeinoharjoittaja voi toimia joko ammatinharjoittajana, jolloin hänellä ei ole kiinteää toimipaikkaa tai liikkeenharjoittajana, jolloin kiinteä toimipaikka löytyy. Tällöin hän harjoittaa elinkeinotoimintaa liikeyrityksen muodossa. Autoliikkeessä asioidessaan yksityinen elinkeinoharjoittaja allekirjoittaa itse kaikki autokauppaa koskevat asiakirjat. (Yrityskolmio 2014.)

Henkilöyhtiöitä ovat avoin yhtiö ja kommandiittiyhtiö. Henkilöyhtiöstä on kyse silloin kun kaksi tai useampi yhdessä harjoittaa elinkeinoa sopimuksen nojalla yhteisen taloudellisen edun saavuttamiseksi. Yhtiömiehinä voivat olla sekä oikeushenkilöt että luonnolliset henkilöt. (Laki avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä 1:1 §.)

Avoimessa yhtiössä kaikki yhtiömiehet vastaavat yhtiön velvoitteista yhteisvastuullisesti ja kuin omasta velastaan. Tätä vastuuta velkojia kohtaan ei voi keskinäisellä sopimuksella rajoittaa. Jokaisella yhtiömiehellä on oikeus edustaa yhtiötä ja kirjoittaa toiminimi toimialaan kuuluvien puitteiden sisällä. Edustamista ja toiminimenkirjoittamisoikeutta voidaan kuitenkin rajoittaa yhtiömiesten sopimuksella niin, että oikeus poistetaan yhdeltä tai useammalta yhtiömieheltä taikka sitten, että se on kahdella tai useammalla yhtiömiehellä yhdessä. Rajoituksista on tehtävä ilmoitus kaupparekisteriin. Kun avoin yhtiö on autoliikkeessä asiakkaana, on liikkeen suositeltavaa katsoa kaupparekisteristä, kenellä on yhtiössä allekirjoitusoikeus. Rekisteri-ilmoituksen allekirjoituksessa tulee olla yrityksen ja yrityksen edustajan nimi sekä nimenselvennys. (Kyläkallio 2013, 78 - 79.)

Kommandiittiyhtiössä on vastuunalaisia sekä äänettömiä yhtiömiehiä, joita molempia voi olla yksi tai useampia. Vastuunalaiset yhtiömiehet vastaavat kaikista yhtiön velvoitteista henkilökohtaisesti sekä täysmääräisesti. Äänettömien yhtiömiesten vastuu rajoittuu heidän sijoittamaansa omaisuuspanokseen, joka voi olla rahaa tai vaikkapa kiinteistö, jossa yhtiön on tarkoitus toimia. Kommandiittiyhtiössä jokaisella vastuunalaisella yhtiömiehellä on oikeus yksin kirjoittaa yhtiön toiminimi sekä edustaa sitä. Äänettömällä yhtiömiehellä ei tätä oikeutta ole, ellei vastuunalainen yhtiömies ole erikseen valtuuttanut häntä edustamaan yhtiötä. Myös kommandiittiyhtiön tiedot löytyvät kaupparekisteristä, josta ne olisi suositeltavaa tarkistaa ennen autokaupan tekemistä. (Kyläkallio 2013, 82 - 83.)

Osakeyhtiö on erillinen oikeushenkilö, joka syntyy rekisteröimisellä. Se voi olla julkinen osakeyhtiö tai yksityinen osakeyhtiö. Julkisen osayhtiön osakepääoman on oltava vähintään 80 000 euroa, ja sen osakkeilla voidaan käydä kauppaa pörsissä. Yksityisen osakeyhtiön osakepääoman on puolestaan oltava vähintään 2500 euroa. (Osakeyhtiölaki 1:1-3 §.) Osakeyhtiön tarkoituksena on tuottaa voittoa osakkeenomistajille, mutta se voidaan perustaa myös muun tarkoituksen vuoksi, esimerkiksi voitto voidaan antaa kokonaisuudessaan tai osittain hyväntekeväisyyteen tai tarkoituksena voi olla osakkeenomistajien harrastustoiminnan edistäminen. Tällaisista tarkoituksista on oltava erikseen maininta yhtiöjärjestyksessä. Osakeyhtiössä osakkeenomistajat eivät ole henkilökohtaisessa vastuussa yhtiön velvoitteista yhtiön velkojia kohtaan. Tämän vuoksi vaikka liiketoiminta epäonnistuisi ja yhtiö asetettaisiin konkurssiin, eivät yhtiön velkojat voi periä osakkeenomistajilta yhtiöltä olevia saatavia. (Kyläkallio 2013, 89.)

Osakeyhtiön toimielimiä ovat yhtiökokous, hallitus ja toimitusjohtaja. Yhtiössä voi olla myös hallintoneuvosto, jos yhtiöjärjestyksessä on niin määrätty. Toimitusjohtajalla on ns. yleistöimivalta eli hän voi hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Lisäksi toimitusjohtaja on vastuussa siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty. Toimitusjohtajalla on yleensä toiminimen kirjoitusoikeus joko yksin tai yhdessä jonkun toisen henkilön kanssa esimerkiksi hallituksen varsinais-

sen jäsenen kanssa. Oikeus toiminimen kirjoittamiseen selviää kaupparekisteristä, josta se on syytä tarkistaa ennen autokauppaan liittyvien papereiden antamista allekirjoitettaviksi. (Suojanen ym. 2010, 81.)

Osuuskunta on taloudellista toimintaa harjoittava yhdistys, jonka jäsenmäärää ja osuuspääomaa ei ole ennalta määrätty. Näistä molemmat vaihtelevat sen mukaan, miten uusia jäseniä liittyy ja vanhoja eroaa osuuskunnasta. Osuuskunnan tarkoituksena on jäsenten taloudenpidon ja elinkeinon edistäminen. Perustajina voivat olla luonnolliset henkilöt, säätiöt ja yhteisöt tai muut oikeushenkilöt. Osuuskunnan perustajia on oltava vähintään kolme ja se on rekisteröitävä kaupparekisteriin, jolloin siitä tulee oikeushenkilö. Jäsenet ovat velvollisia maksamaan osuuskunnalle säännöissä määrätyn osuusmaksun. He eivät ole kuitenkaan henkilökohtaisessa vastuussa osuuskunnan sitoumuksista. Hallitus ja mahdollinen toimitusjohtaja edustavat osuuskuntaa. Edustaminen tapahtuu yleensä yksinään tai kaksi hallituksen jäsentä yhdessä. Säännöissä on yleensä erikseen mainittu, kenellä on oikeus toiminimen kirjoittamiseen. (Kyläkallio 2013, 111 - 113, 116.)

Yritykset voivat myös antaa valtuutuksen itseään sitovien oikeustoimien tekemiseen. Valtuutus on kolmanteen henkilöön kohdistuva tahdonilmaisu, jolla osoitetaan, missä puitteissa valtuutettu saa tehdä oikeustoimia valtuuttajan puolesta. (Kyläkallio 2013, 55.)

Yleisiä valtuutuksen lajeja on mm. valtakirja, prokura ja asemavaltuutus. Valtakirjasta on kyse silloin kun valtuuttaja antaa valtuutetulle asiakirjan, joka täytyy esittää oikeustointa tehdessä. Prokura on yleisvaltuutus, joka annetaan prokuran saajalle eli prokuristille. Prokuristilla on oikeus toimia päämiehen puolesta kaikessa liikkeen harjoittamiseen liittyvässä toiminnassa sekä oikeus kirjoittaa hänen toiminimensä. Prokuristista on usein maininta kaupparekisteriotteessa, josta esimerkiksi autoliikkeen on nopea tarkistaa, kenellä on yrityksen puolesta oikeus tehdä autokauppaa. Valtuutus ei kuitenkaan välttämättä edellytä, että valtuuttaja antaa kirjallisen tai suullisen ilmoituksen valtuutuksen olemassaolosta. Tällöin on kyse asemavaltuutuksesta, joka voi syntyä olosuhteiden perusteella. Asemavaltuutetulla on sellainen asema yrityksessä, että hänellä on kelpoisuus tehdä oi-

keustoimia yrityksen puolesta. Esimerkiksi autoliikkeen myyjä voi ostaa asemansa perusteella toisesta autoliikkeestä yrityksen nimiin auton. (Kyläkallio 2013, 55 - 58, 63.)

4.4 Auton vakuutus

Liikennevakuutus on pakollinen kaikille liikenteessä käytettäville moottoriajoneuvoille, riippumatta siitä onko ajoneuvo rekisteröity tai missä sitä käytetään. Poikkeuksena kuitenkin Suomen valtion omistamat ajoneuvot, joita vakuuttamisvelvollisuus ei koske. Näiden ajoneuvojen vahinkojen selvittelyn ja korvaamisen hoitaa valtionkonttori. Vakuuttamisvelvollisuus perustuu liikennevakuutuslakiin ja -asetukseen. (Liikennevakuutuskeskus 2014.)

Liikennevakuutus korvaa ajoneuvon liikenteessä käyttämisestä ulkopuolisille aiheutuvia henkilö- ja omaisuusvahinkoja, myös auton kuljettaja ja matkustajat voivat saada korvauksen vakuutuksesta henkilövahingoistaan. Liikennevakuutus ei kuitenkaan korvaa syyllisen osapuolen auton vaurioita tai siinä olleita tavaroita ja kuormaa, vaan näiden vahinkojen korvaamista varten täytyy autossa olla erillinen vapaaehtoinen vakuutus, jossa on esimerkiksi törmäysturva. (Liikennevakuutuskeskus 2014.)

Liikennevakuutus tulisi ottaa heti auton hankinnan tai haltijamuutoksen jälkeen, kuitenkin viimeistään seitsemän päivän kuluessa auton ilmoitusosaan merkitystä luovutuspäivästä. Auton rekisteriin merkityn omistajan tai haltijan liikennevakuutus korvaa liikennevahingot seitsemän vuorokauden ajan omistusoikeuden siirtymisestä, ellei uusi omistaja tai haltija ole ottanut sen ajan sisällä uutta liikennevakuutusta autolle (Liikennevakuutuskeskus 2014). Mikäli ajoneuvolle ei ole otettu liikennevakuutusta määräajan puitteissa, on ajoneuvon omistaja velvollinen laininlyöntinsä ajalta suorittamaan liikennevakuutuskeskukselle enintään nelinkertaista keskimääräistä vakuutusmaksua vastaavaa hyvikettä. Jos ajoneuvo on ollut toisen henkilön pysyvässä hallinnassa tänä aikana, on haltija ensisijaisesti velvollinen suorittamaan hyvikkeen. (Liikennevakuutuslaki 4:16 §.) Liikennevakuutuksen voimassaolo on edellytys auton rekisteröinnille, ilman vakuutusta auton omistusoikeutta ei saada vaihdettua ja autoa rekisteröityä uudelle omistajalle (Liikennevakuutuskeskus 2014).

Lakisääteisen liikennevakuutuksen lisäksi autoon voi ottaa myös vapaaehtoisen kaskovakuutuksen, joka korvaa oman auton esinevahingot ja muut kulut valitun kaskon ja vakuutusehtojen mukaan. Kaskovakuutus on usein pakollinen silloin kun auton omistajaksi tulee rahoitusyhtiö, jolloin kaskovakuutukseen täytyy sisältyä rahoitusvakuutus. Rahoitusvakuutus korvaa auton hinnan rahoitusyhtiölle sen mennessä lunastukseen, jolloin rahoitusyhtiön ei tarvitse erikseen periä auton hintaa enää asiakkaalta. Näin rahoitusyhtiö pienentää rahoittamiseen liittyviä riskejä.

Autoliikkeissä on käytössä Netso-niminen järjestelmä, jonka kautta asiakkaalle voidaan tehdä liikenne- sekä kaskovakuutus sille ajoneuvolle, jonka autoliike on hänelle myynyt. Vakuutusten tekeminen järjestelmän kautta onnistuu moniin eri yhtiöihin, joita ovat esimerkiksi Pohjola, LähiTapiola, IF, Fennia ja Pohjantähti. Järjestelmään syötetään ensin asiakkaan henkilötunnus tai yrityksen y-tunnus, jonka jälkeen järjestelmä tarkistaa automaattisesti asiakastiedot. Kun asiakastiedot ovat kunnossa, voidaan vakuutus tehdä Netson kautta asiakkaalle, mutta jos asiakastiedoissa on jotakin ongelmaa, niin ohjelma ilmoittaa siitä ja pyytää asiakasta olemaan suoraan yhteydessä vakuutusyhtiöön.

4.5 Maksaminen

Uutta autoa hankittaessa moni asiakas joutuu varmasti miettimään tarkasti millä tavoin maksaa auton. J. Rinta-Joupilla auton maksun voi suorittaa käteisellä, laskulla tai rahoituksella. Autosihteerin on tarvittaessa osattava kertoa kaikista mahdollisista rahoitusvaihtoehdoista asiakkaalle, jotta tämä osaisi valita sopivan vaihtoehdon. On myös osattava kertoa, kuinka lainsäädäntö vaikuttaa eri maksuvaihtoehtoihin. Silloin kun autolle valitaan maksuvaihtoehdoksi rahoitus, pitää asiakkaan huomio osata kiinnittää rahoitusehtoihin, sillä valitettavan usein asiakas ei jaksaneutua sopimusehtoihin, jolloin jälkepäin saattaa tulla ikäviä yllätyksiä. Autosihteerillä on siis oltava laaja-alaista tietoa siitä, mitä lainsäädännössä sanotaan eri maksutavoista.

4.5.1 Käteiskauppa

Käteiskaupalla tarkoitetaan sitä, kun kauppahinta maksetaan kokonaisuudessaan kaupantekotilaisuudessa rahalla, shekillä tai debit-kortilla. Autokaupoissa tämä on hiukan harvinaisempaa, yleensä joitakin halvempia ajoneuvoja, muutamman tuhannen euron arvoisia, saatetaan maksaa käteisellä. Yleisempää on, että jokin tietty käsirahasumma, josta on asiakkaan kanssa erikseen sovittu, maksetaan käteisellä esimerkiksi niissä tapauksissa, kun asiakkaalta ei tule autoliikelle päin mitään vaihdossa. Autoliike ei ole velvollinen edes luovuttamaan ajoneuvoa, ennen kuin käteisellä maksettavaksi sovittu kauppahinta tai sen osa on maksettu (Autoalan keskusliitto 2011b). Poikkeuksena J. Rinta-Jouppi Oy:ssä ovat huutokauppa-ajoneuvot, jotka tulee maksaa kokonaisuudessaan heti kaupantekotilaisuudessa.

On huomioitava, että lain mukaan rahanpesuilmoitus on tehtävä sellaisissa tapauksissa, kun asiakkaalta otetaan vastaan yli 15 000 euroa käteistä. Rahanpesusta on tarkemmin kerrottu kohdassa 4.4 alkaen sivulta 23.

Vuoden 2013 elokuussa voimaantullut laki kuitintarjoamisvelvollisuudesta käteiskaupassa velvoittaa elinkeinonharjoittajaa tarjoamaan käteiskaupalla tapahtuvasta maksusta ostajalle kuittia. J. Rinta-Jouppi Oy:llä tulostetaan kaupan yhteydessä aina lasku, johon kuitataan tilanteen mukaan autosta mahdollisesti maksettu käsiraha tai kuitataan koko kauppahinta maksetuksi ja tämä annetaan aina asiakkaan mukaan. Autokaupalle jää omat kappaleet samasta laskusta, mitkä on samalla tavalla kuitattu.

Laki kuitintarjoamisvelvollisuudesta käteiskaupassa velvoittaa kuitista löytymään seuraavat tiedot:

- *elinkeinonharjoittajan nimi, yhteystiedot ja y-tunnus*
- *kuitin antamispäivä*
- *kuitin tunnistenumero tai muu yksilöivä tieto*
- *myytyjen tavaroiden määrä ja laji sekä palvelujen laji*
- *tavaroista tai palveluista suoritettu maksu ja suoritettavan arvonlisäveron määrä verokannoittain taikka arvonlisäveron peruste verokannoittain.*

(Laki kuitintarjoamisvelvollisuudesta käteiskaupassa 4 §.)

4.5.2 Laskutus

Laskuttamalla asiakasta otetaan ensimmäinen askel syntyneen saatavan takaisin saamiseksi. Laskun tulisi olla selkeä ja yksityiskohtainen, jotta asiakas löytäisi laskulta kaikki tarvitsemansa tiedot ja, jottei hänen tarvitsisi tehdä tarkentavia kysymyksiä myyjältä. Näin varmistetaan hyvä asiakaspalvelu ja saatavien täsmällinen ja ajoissa oleva takaisinsaanti. Lasku tulee antaa heti asiakkaalle ja päivätä se sille päivälle, jolloin asiakas saa tavarat. (Lindström 2014, 141.)

Jos lasku lähetetään asiakkaalle, on huomioitava, että eräpäivän ja laskun lähettämispäivän välille on jätävä vähintään 14 vuorokautta. Laskusta tulee selvittää ostajan nimi, osoite, saatavan määrä, eräpäivä, laskun päiväys, laskun numero, maksuehdot ja mahdolliset alennukset, viivästyskorke, laskuttajan nimi- ja osoitetiedot sekä pankkiyhteydet, arvonlisävero ja mahdollinen laskutuslisä. Eräpäivä on muistettava sopia aina etukäteen, jotta tiedetään, mistä päivästä alkaa viivästyskoron kertyminen. Jos eräpäivä on unohtunut sopia, korkolaissa (KorkoL) sanotaan kuitenkin, että ostajan tulee maksaa korkoa siitä lähtien, kun laskun lähettämisestä tai antamisesta on kulunut kuukausi. (Lindström 2014, 141–150; Kilpailu- ja kuluttajavirasto 2014.) Autokaupassa ei yleensä laskua lähetetä asiakkaalle, vaan auto laskutetaan tavallisesti heti kaupan teon yhteydessä, jolloin myös asiakkaan kanssa sovitaan erikseen maksuajasta.

Ennen kaupan tekoa on syytä aina tarkistaa huolellisesti, onko asiakkaan auto arvonlisäverollinen ja etenkin se, onko arvonlisäverovelvollisuus voimassa. Etenkin ostettaessa pakettiauto tai kuorma-auto liiketoiminnan käytöstä, on hyvin todennäköistä, että auto on arvonlisäverollinen. Asiakas on saattanut joskus olla arvonlisäverovelvollinen, mutta jos arvonlisäverovelvollisuus on päättynyt ennen kaupantekohetkeä, kyseinen auto ei voi olla enää arvonlisäverollinen. Myynnin verottomuutta ei ratkaise se, onko vähennettävää arvonlisäveroa kuulunut auton hankintahintaan, vaan sen ratkaisee auton käyttötarkoitus. Jos myytävä auto on ollut yrityksellä vähennykseen oikeuttavassa käytössä, on myynnistä aina suoritettava arvonlisäveroa. Arvonlisäveroa ei siis suoriteta, jos auto on ollut edes osittain yksityiskäytössä. Toisin sanoen, jos yhtiö on itse ostanut pakettiau-

ton arvonlisäverottomana, mutta käyttänyt sitä arvonlisäverollisessa liiketoiminnassaan ja siten esimerkiksi vähentänyt polttoaineista arvonlisäverot, yhtiön on tällöin myös myytävä auto arvonlisäverollisena. (Vero 2014.)

Viivästyskorolla tarkoitetaan sitä rahasummaa, joka voidaan periä asiakkaalta laskun eräpäivän ja maksupäivän väliseltä ajalta. Jos viivästyskorkoa ei ole mainittu, alkaa maksuvelvollisuus kuukauden kuluttua laskun lähettämisestä. Elinkeinoharjoittajan ja kuluttajan välisessä kaupanteossa ei viivästyskorkoa saa sopia laissa määrättyä suuremmaksi. Yritykset voivat keskenään sopia vapaasti käytetystä viivästyskorosta. Yritysten on tehtävä asiasta kuitenkin erillinen sopimus, jotta se sitoo myös velallisosapuolta, pelkkä laskumerkintä ei riitä. Mikäli yritykset eivät ole keskenään sopineet viivästyskorosta, tällöin noudatetaan laissa säädettyä viivästyskorkoa. (Tilikeskus-Yhtiöt 2014.)

Viivästyskorko määräytyy senhetkisen Suomen pankin ilmoittaman viitekoron mukaan, johon lisätään seitsemän (7) prosenttiyksikköä. Esimerkiksi jos laskulle olisi kerääntynyt viivästyskorkoa ajalla 1.1.2014 - 30.6.2014, olisi viitekorko ollut 0,5 %. Tällöin viivästyskorko olisi laskettu seuraavasti: *Viitekorko (0,5 %) + 7 % = 7,5 %* (Lindström 2014, 149 - 153.)

Toisinaan maksusuoritukset eivät tule ajallaan, jolloin joudutaan turvautumaan saatavien perintään. Kuluttajakaupassa noudatetaan lakia saatavien perinnästä. On muistettava, että saatavasta on pitänyt lähettää asiakkaalle lasku vähintään 14 päivää ennen sen erääntymistä. Maksumuistutuksen saa lähettää asiakkaalle, kun eräpäivästä on kulunut vähintään 14 päivää. Kuluttajasaatavia perittäessä on noudatettava hyvää perintätapaa, eli asiakkaalle ei esimerkiksi saa antaa harhaanjohtavia tietoja seuraamuksista, jotka aiheutuvat maksun laiminlyömisestä, eikä hänen yksityisyydensuojaa saa loukata (Laki saatavien perinnästä 4 §.)

Maksuja perittäessä on aina lähetettävä asiakkaalle kirjallinen maksuvaatimus, josta selviää:

- *velansaajan nimi ja osoite*
- *peruste saatavalle*
- *saatava sekä saatavan korko, viivästyskorko ja perintäkulut*
- *velan eräpäivä sekä tili, jonne velka maksetaan*

- *velallisen oikeus tehdä huomautus mistä tahansa velkaan liittyvästä seikasta, sekä se kenelle huomautus tulee tehdä.*

(Laki saatavien perinnästä 5a §.)

Kirjallisesta maksumuistutuksesta saa vaatia enintään viisi euroa. Jos maksu on viivästynyt siten, että maksun saajalla on oikeus periä viivästyskorkoa, hänellä on myös oikeus periä 40 euron suuruinen vakiokorvaus perintäkuluista. (Laki saatavien perinnästä 22.4.1999/513, 10a §; 10e §.)

Kun velallisena on yritys, sovelletaan lakia kaupallisten sopimusten maksuehdoista. Kun yritys on velallisena, saa maksuajan enimmäiskesto olla 60 päivää, mutta sen saa ylittää, jos siitä on erikseen sovittu. Maksun voi myös suorittaa useammassa erässä. Myös yritysten välisissä kaupoissa käytetään viivästyskorkoa. Vaikka sopimukseen olisikin kirjattu, ettei velkojalla ole oikeutta viivästyskorkoon, se on lain mukaan tehoton. (Laki kaupallisten sopimusten maksuehdoista 18.1.2013/30, 4 §; 7 §; 8 §.) Korkolaissa määrätään velallisen maksavaksi velalleen vuotuista viivästyskorkoa. Tämä viivästyskorko on viitekorko plus 8 prosenttiyksikköä (Korkolaki 20.8.1982, 4a §).

Jos ostaja ei maksa autoa sovittuna aikana, eikä tämä ole myyjästä tai kohtuuttomasta esteestä johtuvaa, voi myyjä vaatia kauppahinnan maksamista. Jos asiakas ei edelleenkään maksa, voi myyjä purkaa kaupan ja vaatia vahingonkorvausta sekä korkoa. Myös maksun viivästyessä niin, että se tarkoittaa selvää sopimusrikkomusta, eikä asiakas kohtuullisen lisäajan kuluttuakaan maksa, voi myyjä purkaa kaupan. (Kauppalaki 10:52 §.)

4.5.3 Osamaksukauppa

Osamaksukauppa on J. Rinta-Joupilla yksi yleisimmistä kauppamuodoista. Osamaksukauppa tarkoittaa sitä, että kaupankohteen hinta maksetaan erissä ja vähintään yhden erän tulee erääntyä, kun kaupan kohde on luovutettu ostajalle. Osamaksukaupassa myyjä myös pidättää oikeuden myynnin kohteen takaisinotamiseen tai pidättää itsellään omistusoikeuden esineeseen, kunnes koko kauppahinta korkoineen ja kuluineen on maksettu. Kun myyjänä on elinkeinoharjoittaja ja ostajana kuluttaja, sovelletaan kuluttajansuojalakea sopimukseen ja sen

purkamiseen. Jos osamaksusopimus tehdään yritysten välillä, sovelletaan silloin lakia osamaksukaupasta. (Laki osamaksukaupasta 18.2.1966/91, 1 §.)

Yrityksen ja kuluttajan välistä kauppaa säätelee kuluttajansuojalaki, ja se edellyttää hyvää luotonantotapaa. Kuluttajalle tulee antaa ennen osamaksusopimuksen tekoa Vakiomuotoiset eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot -lomake (Liite 5), josta selviävät kuluttajan oikeudet ja velvollisuudet, sekä luottoa koskevat tiedot. Sen avulla kuluttajan on helpompi vertailla eri luotonantajien tarjoamia luottoja. Luotonantaja tarkistaa kuluttajan luottokelpoisuuden muun muassa luottotietojen perusteella. Eri luottoyritykset tarvitsevat luottopäätöstä varten hieman erilaisia tietoja, mutta yleisimmät tarvittavat tiedot ovat asiakkaan nimi- ja osoitetiedot, palkka- ja työsuhdetiedot sekä asumistiedot. Luottoyritykset edellyttävät, että luoton hakijalla, auton ykköshaltijaksi merkittäväällä henkilöllä, on voimassa oleva suomalainen ajokortti. Passi tai henkilötodistus eivät kelpaa. Jos luottoa haetaan kahdelle hengelle yhteisvastuullisesti, he ovat velkavastuussa luotonantajalle solidaarisesti. Tämä tarkoittaa sitä, että toinen velallinen voi joutua maksamaan velan kokonaan, jollei muusta ole erikseen sovittu. Hänellä on tällöin oikeus vaatia toista velallista maksamaan hänelle kuuluvan osan velasta. (Lindström 2014, 87-94, 114)

Osamaksusopimuksen tulee sisältää seuraavat tiedot:

- *kaikkien luottosopimuksen osapuolien tiedot*
- *luoton kohteen tiedot*
- *luoton määrä ja sen kustannukset*
- *maksuerien määrä, suuruus ja eräpäivät*
- *mahdollisesti maksettavan käteisosuuden suuruus*
- *luottohintaa*
- *luotonottajan mahdollisuus maksaa luotto nopeammin kuin on sovittu, sekä siitä mahdollisesti aiheutuvat kustannukset*
- *todellinen vuosikorko*
- *luoton peruuttamisoikeuteen, irtisanomiseen tai muuhun päättämiseen liittyvät tiedot*
- *oikeussuojakeinot ja valvontaviranomaisesta*
- *seuraamukset sopimuksen rikkomisesta*
- *muut mahdollisesti sovittavat ehdot.*

(Lindström 2014, 87- 94, 114)

Yritysten välistä kauppaa säätelee laki osamaksukaupasta. Kun yrityksen kanssa tehdään luottokauppaa, on aina varmistettava, että henkilö, joka kauppaa toimittaa, on oikeutettu toimimaan yrityksen puolesta, eli hänellä tulee olla nimenkirjoitusoikeus. Nimenkirjoitusoikeuden voi selvittää kaupparekisteriotteesta tai kauppaa toimittavalla henkilöllä voi olla erillinen valtakirja. Valtakirjan antajalla on oltava yrityksessä nimenkirjoitusoikeus. Valtakirja voi yleisesti ottaen koskea vain kyseistä kauppaa, tai se voi olla niin sanottu yleisvaltakirja, jolloin valtuutettu voi toimia valtuuttajan puolesta kaikissa asioissa. Myös prokura on eräänlainen yleisvaltakirja, mutta se on merkitty kaupparekisteriin, ja sillä valtuutettu saa tehdä kaikkia sellaisia toimia, jotka kuuluvat valtuuttajan liikkeen harjoittamiseen. (Lindström 2014, 10, 72 - 75.)

Autoliike hakee rahoitusta asiakkaalle yleensä siinä vaiheessa kun myyjä on tehnyt autosta tarjouksen, joka tyydyttää molempia osapuolia ja kun asiakas on päätenyt osamaksurahoitukseen. Tässä vaiheessa asiakkaalle kerrotaan eri rahoitusyhtiöistä, niiden luottohinnoista, koroista, kuluista ja luottoajasta. Pyydetessä käydään ennen rahoituksen hakua läpi myös Vakiomuotoiset eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot -lomake kyseisen rahoitussumman osalta. (Lindström 2014, 87- 88.)

Luottopäätöstä haettaessa saadaan vastaus siihen, onko kyseinen luottoyhtiö valmis solmimaan luottosuhteen asiakkaan kanssa ja jos on, niin minkälaisilla ehdoilla. Ennen varsinaista luottotietojen hankintaa tarvitaan asiakkaan yksilöintitiedot. Yksityishenkilöllä tällaiset tiedot ovat henkilötunnus, nimi ja osoite. Yritysi-asiakkaalta vaaditaan yrityksen nimi, joka on merkitty kaupparekisteriin, y-tunnus, yhtiömuoto, osoite sekä vastuuhenkilöt osoitteineen. Yksityishenkilöiden luottotietoja saa hankkia vain luoton hakemista tai luotonvalvontaa varten. Suomessa luottotietoja hankitaan lähinnä Suomen asiakastieto Oy:n kautta, sillä se on Suomen johtava yritys- ja luottotietoyhtiö. (Lindström 2014, 7- 8.)

Rahoitushakemusta varten asiakkaalta kysellään muun muassa henkilötiedot, työpaikka- ja palkkatiedot, sekä rahoitusyhtiöstä riippuen monia muita tarkentavia kysymyksiä. Hakemus lähetetään rahoitusyhtiöön yleensä sähköisesti Automaster-ohjelman kautta, jonka kautta saadaan yleensä myös vastaus siitä, onko hakemus hyväksytty, hyväksytty muutetuin ehdoin vai hylätty. Osamaksukaupan

sopimus tehdään aina kirjallisena ja kahtena kappaleena. Osamaksusopimukseen tulee sekä ostajan että myyjän tiedot, kaupan kohteen tiedot, maininta siitä, että kaupan kohde on myyjän omaisuutta siihen asti, kunnes kauppahinta on kokonaisuudessaan maksettu.

Autoliike yleensä siirtää sopimuksen kaikkine oikeuksineen rahoitusyhtiölle. Mikäli asiakkaana ollut yritys laiminlyö maksuvelvollisuuttaan, on rahoitusyhtiöllä oikeus kohteen takaisinottoon ja tilitykseen silloin, jos yrityksellä on maksamatta jäänyt määrä, joka on ollut suorittamatta vähintään 14 päivää erääntymispäivästä lukien ja on edelleen maksamatta. Lisäksi maksamatta olevan määrän täytyy olla vähintään kymmenesosa osamaksuhinnasta tai jos osamaksueriä on kaksi tai useampi, niin vähintään kahdeskymmenesosa osamaksuhinnasta tai, että se käsittää rahoitusyhtiön koko jäännössaatavan. Rahoitusyhtiöllä ei ole kuitenkaan oikeutta tähän toimenpiteeseen, jos maksun viivästyminen johtuu ostajan sairaudesta, työttömyydestä tai muusta siihen verrattavasta ostajasta riippumattomasta seikasta, paitsi silloin kun se olisi viivästyksen kesto ja muut olosuhteet huomioon ottaen rahoitusyhtiölle kohtuutonta. (Laki osamaksukaupasta 18.2.1966/91, 2 §). Mikäli kyseessä on kuluttaja, joka on laiminlyönyt maksuvelvollisuuttaan, on maksun täytynyt viivästyä vähintään kuukauden ja samojen seikkojen on oltava täytynyt kuin yrityksenkin kohdalla, jotta rahoitusyhtiö voi saattaa voimaan seuraamuksen. (Kuluttajansuojalaki 6a: 33 §).

4.5.4 Rahanpesu

Rahanpesulla tarkoitetaan sellaista toimintaa, jossa rikoksella hankitun rahan alkuperää pyritään häivyttämään ja yritetään saada se näyttämään lailliselta. Keskeistä toiminnassa on siis rikoksella hankitun omaisuuden peitteleminen ja ulosoton tai muun viranomaistoimenpiteen vältteleminen. (Keskusrikospoliisi 2014.) Se on aina seurausta esirikoksesta, josta saatuun taloudelliseen hyötyyn rahanpesutoimet kohdistuvat. Toiminnalla pyritään siihen, että rikosentekijä voi rahoittaa uusia rikoksia ja hankkia sitä kautta itsellensä varallisuusarvoisia etuuksia sekä usein tavoitteena on myös integroida osa varoista lailliseen liiketoimintaan. Jos nämä tavoitteet onnistuvat, säilyttää rikosentekijä määräysvaltansa hyötyyn ja lopulta toiminta saadaan näyttämään lailliselta. Rahanpesu on olennainen osa

järjestäytyntä rikollisuutta sekä myös sellaisenaan osa kansainvälistä rikollisuutta. (Rahanpesun selvittelykeskus 2012a.)

Suomessa rahanpesun torjunnasta vastaava viranomainen on Keskusrikospoliisin Rahanpesun selvittelykeskus, jolle ilmoitusvelvollisen täytyy tehdä ilmoitus kun on havaittu epäilyttävää liiketoimintaa. Ilmoitusvelvollisia ovat sellaiset elinkeinoharjoittajat, joilla on normaalin liiketoimintansa puitteissa mahdollisuus havaita rahanpesua. Tällaisia ovat muun muassa luotto- ja rahoitussektorin yritykset, vakuutusyhtiöt, kiinteistönvälittäjät, omaisuudenhoito- ja yrityspalveluiden tuottajat sekä veroneuvontaa tarjoavat yritykset. Autoliikettä ilmoitusvelvollisuus koskee esimerkiksi silloin, kun asiakkaalta otetaan käteisenä vastaan vähintään 15 000 euroa. (Rahanpesun selvittelykeskus 2012b.)

Ilmoitus tehdään rahanpesun selvittelykeskukselle pääasiassa sähköisesti siihen tarkoitettun erityisen järjestelmän kautta tai toissijaisesti lähettämällä ilmoitus selvittelykeskuksen sähköpostiosoitteeseen. Ilmoituksessa tulee käydä ilmi muun muassa ilmoittajan nimi, liiketoimeen osalliset luonnolliset henkilöt sekä oikeushenkilöt, liiketoimen laatu sekä siihen sisältyvien varojen tai muun omaisuuden määrä, myös syy, mikä tekee liiketoimesta epäilyttävän ja maininta siitä, onko liiketoimi suoritettu loppuun vai keskeytetty. Ilmoituksentekijä pysyy aina tuntemattomana, sillä ilmoitustietoja ei liitetä esitutkintamateriaaliin. (Rahanpesun selvittelykeskus 2012b.)

4.6 Auton rekisteröinti

Moottorikäyttöisen ajoneuvon ja siihen tai sen perävaunuun kytkettävän ajoneuvon omistaja ja haltija ovat velvollisia rekisteröimään ja ilmoittamaan ajoneuvolle tapahtuvat muutokset ajoneuvoliikennerekisteriin. Rekisteröintejä tehdään katsastustoimipaikoilla, vakuutusyhtiöissä, rahoitusyhtiöissä sekä autoliikkeissä. Autoliikkeet voivat rekisteröidä ajoneuvoja silloin, kun ne ovat siirtymässä autoliikkeen omistukseen tai pois sen omistuksesta tai hallinnasta. Rekisteri-ilmoituksen laiminlyöjä syyllistyy ajoneuvorikkomukseen, minkä johdosta poliisi voi poistaa auton rekisterikilvet sekä antaa sakkorangaistuksen. (Liikenteen turvallisuusvirasto 2014d.)

Rekisteröintitodistus koostuu kahdesta osasta. Osa I eli tekninen osa sisältää ajoneuvon teknisiä tietoja, tiedot auton omistajista ja haltijoista sekä lisäksi siitä selviää tärkeitä päivämääriä, kuten auton ensirekisteröintipäivämäärä ja viimeisin katsastuspäivä. Tekninen osa täytyy olla aina autossa mukana, kun sitä käytetään liikenteessä. Osa II eli ilmoitusosa on tarkoitettu rekisteriin tehtävien muutosten ilmoittamiseen, esimerkiksi silloin kun auton omistaja tai haltija vaihtuu. Ilmoitusosaa ei suositella säilytettäväksi autossa; jos auto esimerkiksi varastetaan, voidaan ilmoitusosaan helposti väärentää omistajan allekirjoitus, jolloin auton omistaja saadaan vaihdettua ja auto myytyä eteenpäin. Molemmat otteet tulostetaan A4-kokoiselle lomakkeelle, jotka ovat esipainatukseltaan samanlaiset. Uudet otteet tulostetaan suoraan katsastustoimipaikalla sekä sellaisissa autoliikkeissä, joilla on oikeus tulostaa rekisteröintitodistuksia paikan päällä. Muussa tapauksessa Trafi postittaa ne asiakkaalle kotiin. (Liikenteen turvallisuusvirasto 2014d.)

Rekisteri-ilmoitus täytyy tehdä rekisteröintitoimipisteessä viimeistään 7 päivän sisällä muutoksen tapahtumisesta, esimerkiksi omistajan vaihdoksesta. Ajoneuvon liikennekäytöstäpoistosta tai liikennekäyttöön otosta ilmoitus on tehtävä aina kuluvana päivänä. (Liikenteen turvallisuusvirasto 2014d.)

Rekisteri-ilmoitusta ei tarvitse tehdä:

- *luonnollisen henkilön nimen, osoitteen tai kotikunnan muutoksesta*
- *henkilön kuolemasta*
- *muutos- ja kytkentäkatsastuksessa hyväksytystä ajoneuvon rakenteen tai varusteiden muuttamisesta*
- *sellaisesta rakenteen tai varusteiden muutoksesta, jota ei tarvitse esittää muutoskatsastukseen.* (Liikenteen turvallisuusvirasto 2014d.)

Ilmoitusosaan merkitään ilmoituksen laatu eli onko kyseessä omistajan vaihdos, haltijan tietojen muuttuminen, liikennekäyttöön otto tai liikennekäytöstä poisto, tietojen korjaus tai muu muutos. Ilmoituksen laatu määrää muut tarvittavat täydennettävät tiedot, mm. ajoneuvon käyttöä ja vakuutusta koskevat merkinnät. Jos kyseessä on omistajan vaihdos, täytyy ilmoitusosaan merkitä uuden omistajan tiedot, ajoneuvon käyttötiedot, vakuutusyhtiö ja vakuutuksen alkamispäivä sekä omistusoikeuden luovutuspäivämäärä. Lisäksi sekä uuden että rekisteriin merki-

tyn omistajan on allekirjoituksillaan ja nimenselvennyksillään varmennettava ilmoitusosalla annetut tiedot. Mikäli autolla on useampi omistaja, riittää yhdenkin omistajan allekirjoitus ilmoitusosaan Trafin uuden 2014 voimaan tullen ohjeistuksen mukaan. Jos kyseessä on yritys, on allekirjoituksessa oltava yrityksen nimi sekä yrityksen edustajan nimi ja nimenselvennys. Auton mahdollisen haltijan ei tarvitse allekirjoittaa ilmoitusosaa (Trafin extranet 2014b).

Rekisteri-ilmoituksen yhteydessä asiakkaalle tulostetaan rekisteröintitodistuksen molemmat uudet osat, mutta määräaikaikatsastuksen yhteydessä asiakas saa katsastusasemalta vain uuden teknisen osan. Jos kyseessä on liikenteestä poisto tai liikenteeseen otto, tulostuu myös auton uusi ilmoitusosa. Rekisteri-ilmoitus täytyy tehdä aina viimeisimmällä voimassaolevalla rekisteritodistuksella, joka selviää otteella olevan järjestysnumeron perusteella. Jos omistajalla on esimerkiksi ilmoitusosa, jonka järjestysnumero on 003 ja toinen ilmoitusosa, jonka järjestysnumero on 005, on järjestysnumero 005 voimassaoleva. (Liikenteen turvallisuusvirasto 2014d.)

4.7 Reklamaatiot

Autokaupassa tulee usein eri mielisyyksiä siitä, kuka on vastuullinen korvaamaan, jos auton ostamisen jälkeen siihen tulee jotakin vikaa tai paljastuu muita seikkoja, joita auton ostotilanteessa ei ollut tullut ilmi. Tällöin asiakas saattaa tehdä reklamaation ja vaatia muun muassa autoliikettä korvaamaan hänelle auton korjaamisesta aiheutuneita korjauskuluja tai joissakin tapauksissa jopa autokaupan purkua. Myyjäliikkeen on tällaisissa tapauksissa oltava hyvin perillä autokauppaan liittyvästä lainsäädännöstä ja omista vastuistaan. J. Rinta-Jouppi Oy:ssä reklamaatioita hoitaa paikallisjohtaja yhteistyössä automyyjän kanssa.

Kuluttajaviraston sivuilta löytyy linjaus autokaupan virhetilanteista. Tyypillisiä virhetilanteita autokaupassa ovat muun muassa tekninen vika, paikkansa pitämätön tieto, huoltokirjan puuttuminen, auto ei vastaa sitä mistä oli sovittu, tai auto ei ole sellaisessa kunnossa kuin iän tai ajettujen kilometrien perusteella voisi olettaa. (Autoliitto 2014.)

Käytettyä autoa ostettaessa tulee aina ottaa huomioon, että se ei koskaan ole uuden veroinen. Ostajan on kuitenkin voitava luottaa ja myyjän on varmistettava, että myytävä auto on siinä kunnossa, kuin on luvattu. Muutenkin auton on oltava siinä kunnossa kuin kyseessä olevan auton ikä ja käyttö huomioon ottaen olisi aihetta olettaa. Auton käyttöosien ikää ei voida varmuudella ennakoida, joten tällaisen osan hajotessa on arvio virheestä tehtävä aina tapauskohtaisesti. Joistakin käyttöosista on kuitenkin olemassa kuluttajariitalautakunnan vakiintunut tulkinta, jota tulee noudattaa. Tällainen osa on esimerkiksi jakohihna. Tulkinnan mukaan jakohihnan tulee kestää vähintään valmistajan tekemän huolto-ohjelman mukainen vaihtoväli. Kyseessä on siis virhe, jos hihna katkeaa aiemmin. Jakohihnan katkeaminen aiheuttaa useasti myös muuta vahinkoa, joka myös tulee myyjän korvattavaksi. Riitatilanteissa ostaja voi viedä asian kuluttajariitalautakunnan ratkaistavaksi. (Autoliitto 2014.)

Jos autossa ilmenee takuuajan päättymisen jälkeen vikaa, käsitellään asiaa kuluttajansuojalain mukaisen virhevastuun perusteella. Virhevastuu ei pääty takuun umpeutumiseen, vaan on voimassa tavaran oletetun kestoajan loppuun asti. Tämän vuoksi takuun päättymisen ei vapauta myyjää vastuusta, jos jokin auton osa hajoaa ennen oletettavissa olevan kestoajan päättymistä. Ostajalle ei saa aiheutua kuluja sellaisen virheen korjaamisesta, joka kuuluu takuun piiriin. Jos virhe taas korjataan kuluttajansuojalain mukaisen virhevastuun perusteella ja auto tulee korjaamalla parempaan kuntoon, voi ostaja joutua osallistumaan kustannuksiin. Virhe voidaan myös selvittää hinnanalennuksella, silloin kun ostaja ei halua osallistua korjauksen kustannuksiin. (Autoliitto 2014.)

Mikäli reklamaatio koskee yrityksen ja kuluttajan välistä kauppaa, sovelletaan kuluttajansuojalakia. Ostajan ja myyjän oikeuksia ja velvollisuuksia on listattu kauppasopimuksen mukaan liitettävissä autokaupan tilaus- ja kauppasopimusehdoissa, joihin ostajan on syytä perehtyä tarkasti. Auto on kestokulutushyödyke, joka tarvitsee jatkuvaa huoltoa ja hoitoa, asiakkaan on siis itse tehtävä edellä mainitut toimenpiteet asianmukaisesti ja ohjeiden mukaan. (Autoliitto 2014.)

Jos ostajan huomaa autossa vian, hänen tulee ilmoittaa siitä myyjälle kohtuullisen ajan kuluessa siitä, kun virhe on huomattu. Kohtuulliseksi ajaksi määritellään vähintään kaksi kuukautta virheen havaitsemisesta. Tällaisessa tilanteessa on

huomioitava, että ostajan tulee aina ennen vian korjauttamista olla yhteydessä myyjään. Tämä sen vuoksi, että kuluttajansuojalaki vaatii, että myyjä saa mahdollisuuden korjauttaa auton itse. Jos ostaja on kuitenkin korjauttanut auton ennen kuin on ollut yhteydessä myyjään, voi hän saada korjauksiin menneet kulut myyjältä takaisin vain niiltä osin, kuin mitä korjauttaminen olisi tullut myyjälle maksamaan. Virhe siis oikaistaan kuluttajansuojalain mukaan joko korjauttamalla tai vaihtamalla virheellinen tuote virheettömään. (Autoliitto 2014.)

Hinnan alennusta käytetään vain silloin, kun auton korjaaminen tai vaihtaminen uuteen ei ole mahdollista. Tällainen tilanne voisi olla esimerkiksi se, että autosta on ilmoitettu tarkoituksellisesti virheellinen kilometrilukema tai, että myyty auto on ollut joskus kolarin takia poissa rekisteristä, koska vakuutusyhtiö on lunastanut sen. Tällöin auton arvo on myös alentunut merkittävästi. Ostaja voi myös vaatia virheen takia aiheutuneista välittömistä kuluista vahingonkorvausta, joita ovat muun muassa matka- ja puhelinkulut, sekä joissakin tapauksissa välillisistä kuluista, kuten tulonmenetyksestä. (Autoliitto 2014.)

Kauppa on myös mahdollista purkaa, mutta se edellyttää, että virhe ei ole vähäinen, eli se ei ole poistettavissa nopeasti eikä auton arvoa alentamatta. Jokainen tapaus arvioidaan kuitenkin yksilönä. (Autoliitto 2014.) Mikäli asiakas haluaa purkaa kaupan ennen kuin auto on luovutettu hänelle, eikä hänellä ole mitään lakiin perustuvaa syytä, on myyjällä oikeus saada vahingonkorvausta 10 prosenttia auton kauppahinnasta, kun käteishinta on enintään 4200 euroa. Tämän ylimenevästä kauppahinnan osasta vahingonkorvausta voidaan periä kolme prosenttia. (Autoliitto 2014.)

Kuluttajakaupassa voidaan vahingonkorvausta kuitenkin sovitella, jos kaupan purkaminen johtuu esimerkiksi asiakkaan työttömyydestä tai muusta pakottavasta syystä. Ostajan on tällöin esitettävä aina selvitys suoritusesteestä. (Autoalan keskusliitto 2011b.) Autoliikkeen on kuitenkin syytä perustella asiakkaalle vielä huolellisesti mistä kuluista vahingonkorvaus peritään, koska vahingonkorvauksen määrä 10 prosenttia kauppahinnasta ei ole aina pätevä ilman perusteluita syitä. Seuraavassa esimerkissä on käytetyn auton kaupan peruuttamistilanne ja kuluttajariitalautakunnan ratkaisu asiasta:

Kuluttajariitalautakunnan ratkaisu (2506/33/07) 20.1.2009:

K osti A Oy:ltä käytetyn henkilöauton 11 980 eurolla 4.7.2007 ja peruutti kaupan seuraavana päivänä ennen auton luovutusta. A peri autokaupan tilaus- ja kauppasopimusehtojen 10 prosentin mukaisen kaupan purkurahan 653,40 euroa. K vaati purkurahan palauttamista. Hän piti sitä kohtuuttomana, koska myyjälle ei ollut aiheutunut asiasta purkurahan määrää vastaavaa vahinkoa. A katsoi toimineensa hyvän kauppataivan mukaisesti eikä ollut valmis palauttamaan perittyä purkurahaa. Kuluttajariitalautakunta suositti, että A Oy joutuu palauttamaan purkurahasta 293,40 euroa K:lle, koska A ei ollut esittänyt selvityksiä siitä, mitä kustannuksia hänelle oli aiheutunut sopimuksen tekemisestä ja kaupan peruuttamisesta. Myöskään muusta, myyjälle mahdollisesti aiheutuneesta vahingosta ei ollut selvitystä. Kuluttajasuojalain 5 luvun 28 §:n 1 ja 2 momentin mukaan myyjällä on oikeus korvaukseen niistä erityisistä kustannuksista, joita hänelle on aiheutunut sopimuksen tekemisestä. Muusta vahingosta myyjällä on oikeus saada korvaus, joka on kohtuullinen ottaen huomioon kauppaan liittyvät seikat. Lautakunta sovitteli tämän vuoksi yksimielisesti purkurahan 360 euroksi eli noin kolmeksi prosentiksi kauppahinnasta.

Yritysten välistä kauppaa säätelee kauppalaki, joka antaa määräykset, kuinka toimia reklamaatiotilanteessa. Sen mukaan ostajan on tarkastettava auto heti kun mahdollista mahdollisten virheiden varalta, eikä hän saa vedota virheeseen, jos hän ei ole ilmoittanut siitä myyjälle kohtuullisessa ajassa. Jos autossa on ostajasta johtumaton virhe, saa ostaja vaatia virhettä korjattavaksi ilman, että hänelle aiheutuu siitä kustannuksia. Myös hinnanalennusta voi vaatia. Vaikka ostaja ei vaatisikaan virheen korjaamista, on myyjällä oikeus korjata virhe omalla kustannuksellaan, kunhan se ei aiheuta ostajalle haittaa eikä kustannuksia. Mikäli virhe on merkittävä, voi asiakas vaatia kaupan purkua ja vahingonkorvausta. (Kauppalaki 6:32 §; 6:34 §.) Mikäli yritys haluaa purkaa kaupan ennen kuin auto on luovutettu, eikä yrityksellä ole mitään lakiin perustuvaa syytä, on autoliikkeellä oikeus saada vahingonkorvausta 10 prosenttia sopimuksen mukaisesta auton käteishinnasta (Autoalan keskusliitto 2011b).

J.Rinta-Jouppi Oy tarjoaa mahdollisuuden asiakkailleen ostaa ajoneuvolleen lisäturvaksi Prima-takuun, jonka tarjoaa Finntakuu Oy. Ajoneuvon on tällöin oltava Finntakuun ohjeissa määritellyn ikäinen ja tietyn kilometrimäärän omaava. Prima-takuu on voimassa 20 000 km tai 12 kuukautta sen mukaan kumpi ehto täyttyy ensin. Se tarjoaa takuun ajoneuville, kun se tarvitsee korjausta jonkin Prima-takuuseen kuuluvan osan rikkoutumisen takia. Tämä takuu kattaa moottorin,

vaihteiston, jarrut, ohjauksen, tehdasasennetut varustelut, ahtimen/ turboahtimen, voimansiirron, sähkötekniikan, polttoainejärjestelmät, jäähdytysjärjestelmän, jousituksen ja ilmastoinnin. Kulujen korvauskatto on 5000 €. Prima-takuun piiriin ei kuulu auton piittaamattomasta käytöstä johtuva rikkoontuminen, rikkoontumisesta, joka on tapahtunut Suomen rajojen ulkopuolella, eikä Prima-takuun piiriin kuulumattoman osan rikkoontuminen. Takuuseen kuulomattomia osia ovat muun muassa jouset ja iskunvaimentimet, pyöränlaakerit, kytkin, ala- ja yläpallonivelet, sekä auton avaimet. (Finntakuu Oy 2014.)

5 Ajoneuvovero

Suomessa ajoneuvorekisteriin merkityistä autoista täytyy maksaa ajoneuvoveroa. Ajoneuvovero koostuu perusverosta ja käyttövoimaverosta. Perusvero määräytyy auton valmistajan ilmoittamien hiilidioksidipäästöjen perusteella. Käyttövoimaveroa maksetaan vain silloin, kun auton polttoaineena käytetään muuta kuin moottoribensiiniä, esimerkiksi dieseliä tai sähköä. (Liikenteen turvallisuusvirasto 2014e.)

Verovelvollinen on joko rekisteriin merkitty omistaja, tai jos autolla on sekä omistaja että haltija, verovelvollinen on tällöin haltija. Verovelvollisia voi myös olla enemmän kuin yksi, jolloin he ovat yhteisvastuussa veron suorittamisesta. Tällöin vero maksuunpannaan ajoneuvon rekisteriin ensimmäiseksi omistajaksi tai haltijaksi merkitylle henkilölle. Verovelvollinen voi halutessaan myös siirtää verovelvollisuuden toiselle henkilölle, jolloin asiasta on tehtävä kirjallinen sopimus Liikenteen turvallisuusviraston vahvistamalla lomakkeella. (Ajoneuvoverolaki 2:5 §, 2:7 §.)

Verovelvollisuus alkaa, kun rekisteriin merkitty verovelvollinen vaihtuu, rekisterissä oleva ajoneuvo muuttuu verolliseksi tai rekisteriin merkitään kokonaan uusi verollinen ajoneuvo. Kun kyseessä on käytetty auto, myyntipäivän verosta vastaa myyjä, ja ostajan verovelvollisuus alkaa vasta ostopäivää seuraavasta päivästä. Uuden auton verovelvollisuus alkaa rekisteröintipäivänä, kun kyseessä on ensirekisteröinti. Vero täytyy maksaa, vaikka auto olisi ilmoitettu seisonta- tai varas-

tovakuutukseen tai se olisi käyttökelvottomassa kunnossa. Ajoneuvoveron maksuvelvollisuus voidaan katkaista poistamalla auto lopullisesti ajoneuvorekisteristä tai väliaikaisesti liikennekäytöstä. Ajoneuvoveron perusverosta on mahdollista saada vapautusta vammaisuuden perusteella. (Liikenteen turvallisuusvirasto 2014e.)

Ajoneuvoveron perusverosta myönnetään vapautus:

- *henkilölle, jolle on myönnetty vammaisen pysäköintilupa (tieliikennelaki 267/1981 28 b §)*
- *henkilölle, joka kuljettaa vammaista, jolle on myönnetty ensimmäisessä kohdassa mainittu lupa.*
- *henkilölle, jolle on myönnetty autoveron palautus autoverolain (1482/1994) 51 §:n perusteella tai saman lain 50 §:ssä tarkoitettu vapautus oman tai perheenjäsenen sairauden, vian tai vamman aiheuttaman haitan vuoksi. (Liikenteen turvallisuusvirasto 2014e.)*

Ajoneuvoveron perusverosta voi hakea vapautusta vammaisuuden perusteella Trafín kirjallisella lomakkeella, jossa on ilmoitettava verovelvollisen sekä pysäköintiluvan haltijan nimi, osoite, henkilötunnus, ajoneuvon rekisteritunnus sekä hakemuksen perustelut. Lisäksi hakemukseen täytyy liittää jäljennös pysäköintiluvan molemmasta puolesta tai mahdollisesta autoveronpalautuspäätöksestä. Jos ajoneuvorekisteristä löytyy tieto autoveron palautuksesta, myönnetään vapautus automaattisesti eikä erillistä hakemusta tarvita. Ajoneuvoverovapaita ajoneuvoja voivat olla myös esimerkiksi diplomaattirekisteröidyt autot, museoautot, linja-autot, palo- ja pelastusautot sekä tilapäisesti Suomessa käytettävät autot. Näistä ei pääsääntöisesti tarvitse hakea erikseen vapautusta. (Liikenteen turvallisuusvirasto 2014e.)

Auto on käyttökiellossa, jos siitä on maksamatta erääntynyttä ajoneuvoveroa. Käyttökieltoon ei vaikuta se, onko vero jäänyt suorittamatta auton nykyiseltä omistajalta vai edellisiltä omistajilta/haltijoilta. Jos autoa käytetään käyttökiellon aikana, sen kuljettaja syyllistyy ajoneuvorikkomukseen. Myös auton omistaja tai haltija saa kyseisestä rikkomuksesta sakkoa. Käyttökiellossa olevan auton määräaikaiskatsastusta eikä liikennekäyttöönottoa hyväksyttyä, ennen kuin erääntyneet verot on suoritettu kokonaisuudessaan. Ajoneuvovero on ulosottokelpoinen ilman erillistä päätöstä, mikäli se jää maksamatta. Entisen omistajan maksamatta

olevat ajoneuvoverot voi maksaa pois myös auton nykyinen omistaja, jolloin käyttökielto poistuu. Tällaisessa tapauksessa veron maksaja ei voi vaatia myöhemmin veronpalautusta, vaikka verovelvollisuus ei ole koskenut häntä, sillä ajoneuvoveroa ei enää veron suorittamisen jälkeen peritä verovelvolliselta. (Liikenteen turvallisuusvirasto 2014e.)

Veronpalauttamisen edellytykset täyttyvät silloin, jos verokauden aikana:

- 1) ajoneuvon liikennekäytöstä poisto tai lopullinen poisto merkitään rekisteriin;
- 2) rekisteriin merkitään uusi verovelvollinen;
- 3) rekisteriin merkityt tiedot muuttuvat siten, että ajoneuvosta tulee verovapaa tai veron määrä alenee; tai
- 4) verovelvollinen vapautetaan veron maksuvelvollisuudesta.

(Ajoneuvoverolaki 4:27 §.)

Oikeus veronpalautukseen syntyy silloin, kun autosta on tehty tarvittava rekisteri-ilmoitus, kuten omistajan vaihdos tai liikennekäytöstäpoisto. Palautukseen on oikeutettu verovelvollinen. Hänen kirjallisella suostumuksellaan palautus voidaan maksaa myös jollekin muulle henkilölle. Suoritettua veroa palautetaan palautusperusteen alkamispäivää seuraavasta päivästä alkaen, ja maksuosoitus lähetetään 12 kuukauden kuluttua siitä, kun palautusperuste on syntynyt, ellei asiasta ole tehty erillistä hakemusta. (Liikenteen turvallisuusvirasto 2014e.)

6 Yhteenveto ja pohdinta

Autokaupassa autosihteerillä on muistettavana paljon asioita, koska autokaupaan liittyy valtava määrä erilaista lainsäädäntöä ja muita ohjeita. Autosihteerille lakien tunteminen autokaupan takana on etu myös asiakkaan kannalta. Kovin-kaan moni autokaupassa asioiva ei ole perillä siitä, kuinka auton myyntiprosessi etenee ja mitä kaikkea on huomioitava esimerkiksi sopimusta tehtäessä. Osaava autosihteerä pystyy ennakoimaan asioita, joista asiakas ei ehkä ole perillä ja osoittamaan nämä seikat asiakkaalle niin, ettei vasta kauppojen jälkeen ilmene jotain seikkaa, joka on asiakkaalta saattanut jäädä huomaamatta.

Opinnäytetyön toiminnallisen osan tavoitteena oli tehdä opaskansio autosihteerille J. Rinta-Joupin Lappeenrannan toimipisteeseen. Opaskansioon sisällytettiin kaikki ne ohjeet ja käytännöt, joita J. Rinta-Joupilla käytetään, ja tarkoituksena oli, että opas olisi mahdollisimman yksinkertainen käyttää ja siitä löytyisi tarvittavat tiedot nopeasti. Toteutunut opas on 35-sivuinen selkeä tietopaketti, jonka avulla uuden autosihteerin on mutkatonta tutustua omaan työnkuvaansa. Lisäksi jo kokeneemmankin autosihteerin on mahdollista pitää opasta tukena työn teossa ja tarkistaa siitä tarvittaessa joitakin epäselviä työhön liittyviä asioita.

Teoriaosassa keskityttiin lähinnä autokaupan eri vaiheisiin ja siihen liittyvään lainsäädäntöön. Tavoitteena oli, että tavallisen kuluttajankin olisi nopeaa tarkastaa opinnäytetyöstämme muun muassa, mitä asioita kannattaa ottaa huomioon autokauppaa tehdessä. Tavoitteessa onnistuttiin hyvin ja teoriaosuudesta tulikin melko kattava, tiivistetty tietopaketti. Moniin tässä opinnäytetyössä kerrottuihin autokauppaan liittyviin asioihin olisi mahdollista syventyä myös paremmin ja tehdä esimerkiksi opinnäytetyö autokauppaan liittyvistä maksutavoista tai vaikkapa vertailla, miten kuluttajansuojalaki ja kauppalaki eroavat toisistaan.

Opinnäytetyötä tehdessä monet ohjeet avautuivat aivan eri tavalla, kun sisäistimme lain, joka kyseisen ohjeen taustalla on. Vastaan tuli jonkin verran uutta tietoa, jota ei ole ennen tullut edes ajatelleeksi. Opinnäytetyön tekemisestä oli hyötyä työmme kannalta ja ammattiosaamisemme kasvoi myös paljon tämän työn myötä. Varsin mielenkiintoista oli perehtyä enemmän erilaisiin asiakkaisiin, joita autokaupassa voi tulla vastaan, muun muassa vajaavaltaisiin henkilöihin liittyvään lainsäädäntöön sekä yritysmuotojen eroavaisuuksiin.

Yllättävää oli, kuinka Liikenteen turvallisuusvirasto on yksinkertaistanut ohjeistuksiaan viime vuosien aikana ja siirtänyt enemmän vastuuta esimerkiksi auton ostajalle. Tällä tarkoitamme muun muassa sitä, miten uuden ohjeistuksen mukaan omistajan vaihtuessa auton ilmoitusosaan riittää vain yhden omistajan allekirjoitus tai kuolinpesän ollessa kyseessä vain yhden kuolinpesän osakkaan allekirjoitus. Uskoisimme, että tällainen toiminta saattaa saada enemmän riitatilanteita aikaiseksi, koska se mahdollistaa helpommin auton myymisen toisen henkilön tietämättä. Hyvänä puolena tässä on tietysti asioinnin helpottuminen auton myyjän kannalta. Huomasimme myös, että esimerkiksi käytetyn henkilöauton tilaus- ja

kauppasopimusehdoissa on melko paljon tulkinnanvaraa, muun muassa kauppasopimuksen purkamiseen liittyvissä asioissa.

Aihe opinnäytetyölle löytyi melko nopeasti, sillä olimme opinnäytetyön aloittamisen aikaan molemmat töissä Lappeenrannan J. Rinta-Joupilla ja työn kautta syntyi ajatus selvittää työhön liittyvää lainsäädäntöä, jotta olisimme itse paremmin perillä autokauppaan liittyvistä asioista. Haasteeksi muodostui kuitenkin sisällön hahmottaminen ja aiheen rajaaminen niin, että työstä löytyisi kaikki tarvittava tieto ilman, että asioita käsiteltäisiin liian laajasti. Myöskin materiaalin kerääminen opinnäytetyön tekemistä varten oli hiukan haasteellista, koska autokauppoihin liittyvää kirjoihin pohjautuvaa materiaalia ei ollut kovinkaan paljon tarjolla. Liikenteen turvallisuusvirasto Trafín ohjeistukset olivat hyvin keskeinen osa tätä työtä, ja internetissä niiden puutteellinen päivittäminen hiukan myös hankaloitti tiedon löytymistä. Jouduimmekin välillä turvautumaan Trafín extranetin materiaaliin, jotta saimme ajankohtaisempaa tietoa opinnäytetyöhömmme.

Toivomme, että tehdystä oppaasta on paljon hyötyä tulevaisuudessa, kun uusia autosihtereitä palkataan työhön. Oppaaseen on kerätty kaikki tarvittava tieto, jotta autosihteri kykenisi tekemään autokauppoihin liittyviä papereita, vaikka vain pelkästään kyseisten ohjeiden pohjalta. Opas on tehty myös niin, että sitä on helppo päivittää ja täydentää tarpeen mukaan. Teoriaosuudesta toivomme olevan hyötyä myös muille kuin autosihtereille. Esimerkiksi kun yksityishenkilö suunnittelee auton ostoa tai myyntiä, hänen on nopeaa tarkistaa työstämme autokauppaan liittyviä perusasioita ja hiukan lainsäädäntöäkin.

Lähteet

Autoalan keskusliitto 2011a. Käytetyn ajoneuvon ostoehdot
http://www.akl.fi/files/1944/Kaytetyn_ajoneuvon_ostoehdot.pdf
Luettu 18.5.2014.

Autoalan keskusliitto 2011b. Autokaupan tilaus- ja kauppasopimusehdot.
[http://www.akl.fi/files/1937/Autokaupan_tilaus- ja_kauppasopimusehdot.pdf](http://www.akl.fi/files/1937/Autokaupan_tilaus-ja_kauppasopimusehdot.pdf)
Luettu 5.11.2014.

Autoliitto 2014. Tee autokauppa oikein.
<http://www.autoliitto.fi/edut-jasenyys/neuvonta/lainopillinen/autokauppa/>
Luettu 14.8.2014.

Finder 2014. Yritystieto J.Rinta- Jouppi Oy.
<http://www.finder.fi/Autoliikkeit%C3%A4/J.%20Rinta-Jouppi%20Oy/LAHTI/taloustiedot/291124> . Luettu 16.10.2014.

Finntakuu Oy 2014. Prima kuntotakuu- esite. Luettu 28.10.2014.

Keskusrikospoliisi 2014. Rahanpesun torjunta.
<http://www.poliisi.fi/poliisi/krp/home.nsf/pages/ABD14634404812EEC2257586005034F1?opendocument> . Luettu 21.4.2014.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto 2014. Laskun maksamisen ajankohta.
<http://www.kkv.fi/Tietoa-ja-ohjeita/Maksut-laskut-perinta/maksutavat/laskun-maksamisen-ajankohta/> .Luettu 3.11.2014.

Koponen, J. 2013. Kuolinpesän osakkaan opas. 11. painos. Helsinki: Verotieto Oy.

Kuluttajaliitto 2014. Kuluttaja ja sopimus.
http://www.kuluttajaliitto.fi/teemat/kuluttajan_oikeudet/kuluttaja_ ja_sopimus
Luettu 29.10.2014.

Kyläkallio, K.2013. Yritysjuridiikka. Porvoo: Edita Publishing Oy.

Liikennevakuutuskeskus 2014. Liikennevakuutus.
<http://www.lvk.fi/fi/Vakuuttaminen/Liikennevakuuttaminen/Ajoneuvolla-oltava-liikennevakuutus/> . Luettu 27.4.2014.

Liikenteen turvallisuusvirasto 2014a. Siirtolupa.
<http://www.trafi.fi/tieliikenne/rekisterointi/siirtolupa> .Luettu 1.11.2014.

Liikenteen turvallisuusvirasto 2014b. Käytetyn auton osto.
http://www.trafi.fi/autoilu/auton_hankinta/kaytetyn_auton_osto .Luettu 9.7.2014.

Liikenteen turvallisuusvirasto 2012c. Kuolinpesä ja ajoneuvon rekisteröinti 2012.

http://www.trafi.fi/filebank/a/1351054019/3fc128e22c9817b9e2ba06982494ec7f/10495-5_1_1__Kuolinpesa_ja_ajoneuvon_rekisterointi.pdf . Luettu 23.10.2014.

Liikenteen turvallisuusvirasto 2014d. Rekisteröinti.
<http://www.trafi.fi/tieliikenne/rekisterointi/> . Luettu 14.5.2014.

Liikenteen turvallisuusvirasto 2014e. Ajoneuvovero.
<http://www.trafi.fi/tieliikenne/verotus/ajoneuvovero> . Luettu 12.5.2014.

Lilius, A-L. 2011. Koko kansan autokauppa Rinta-Jouppi. Porvoo: Bookwell Oy.

Lindström, J. 2014. Luotonvalvonta ja saatavien perintä. Viro: Print Best.

Myllymäki, O. 2014. Eurolla mukaan autokauppaan. Kärriyllä 2014.27.

Rahanpesun selvittelykeskus 2012a. Rahanpesurikokset oikeuskäytännössä VI.
[http://www.rahanpesu.fi/poliisi/krp/home.nsf/files/D01EB6312D51ADBCC2257B0500454FBA/\\$file/Rahanpesurikokset%20oikeuskäytännössä%20VI.pdf](http://www.rahanpesu.fi/poliisi/krp/home.nsf/files/D01EB6312D51ADBCC2257B0500454FBA/$file/Rahanpesurikokset%20oikeuskäytännössä%20VI.pdf) .
Luettu 21.4.2014.

Rahanpesun selvittelykeskus 2012b
[http://www.poliisi.fi/poliisi/krp/home.nsf/files/983BAFD45B6652E5C2257A91003EDC94/\\$file/Rahanpesun%20torjunnan%20parhaat%20käytänteet_27.8.2012.pdf](http://www.poliisi.fi/poliisi/krp/home.nsf/files/983BAFD45B6652E5C2257A91003EDC94/$file/Rahanpesun%20torjunnan%20parhaat%20käytänteet_27.8.2012.pdf) . Luettu 21.4.2014.

Rinta-Jouppi 2014a. Autojen toimitusmyynti.
<http://www.rintajouppi.fi/palvelut/toimitusmyynti/> . Luettu 6.11.2014.

Rinta- Jouppi 2014b. Uudet autot.
<http://www.rintajouppi.fi/uudetautot/> .Luettu 2.5.2014.

Savolainen T. & Savolainen P. 2011. Auto Saksasta Opas käytetyn auton hakumatkalle Saksaan. 5.painos. Vantaa: Sompasa Oy.

Suojanen, K., Savolainen, M & Sirainen, A. 2010. Opi yhtiöoikeutta lisää. 5. painos. Jyväskylä: KS-Kustannus Oy.

Tilikeskus-Yhtiöt 2014. Luototatko asiakastasi.
http://www.tilikeskus-yhtiöt.fi/artikkelit-muut_ajankohtaiset-luototatko_asiakastasi . Luettu 8.11.2014.

Trafin extranet 2014a. Omistajan vaihdos. Luettu 29.10.2014.

Trafin extranet 2014b. Rekisteröinti. 29.10.2014.

Tulli 2014a. Ilmoitus ajoneuvon käyttöönotosta.
http://www.tulli.fi/fi/yrityksille/sahkoinenasiointi/lomakkeet/autoverolomakkeet/ajoneuvon_valiaikainen_veroton_kaytto/953s.pdf .Luettu 4.10.2014.

Tulli 2014b. Käytetyn ajoneuvon verotus Suomessa.

http://www.tulli.fi/fi/suomen_tulli/julkaisut_ja_esitteet/asiakasohjeet/autoverotus/autotiedostot/020.pdf .Luettu 30.10.2014.

Vero 2014. Ajoneuvon hankinta, käyttö ja myynti arvonlisäverotuksessa.

<http://www.vero.fi/fi->

[FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Yhdistys_ja_saatio/Arvonlisäverotus/Ajoneuvon_hankinta_kaytto_ja_myynti_arvo%2820416%29](http://www.vero.fi/fi-) .Luettu 4.11.2014.

Yrityskolmio 2014. Yksityinen elinkeinoharjoittaja.

http://www.loimaanseutu.fi/sivu.tmp?sisu_id=480 .Luettu 30.10.2014.

Lainsäädäntö

Ajoneuvoverolaki 30.12.2003/1281.

Autoverolaki 29.12.1994/1482.

Kauppalaki 27.3.1987/355.

Korkolaki 20.8.1982/633.

Kuluttajansuojalaki 20.1.1978/38.

Laki avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä 29.4.1988/389.

Laki holhoustoimesta 1.4.1999/442.

Laki kaupallisten sopimusten maksuehdoista 18.1.2013/30.

Lakikuitintarjoamisvelvollisuudesta käteiskaupassa 30.8.2013/ 658.

Laki osamaksukaupasta 18.2.1966/91.

Laki saatavien perinnästä 22.4.1999/513.

Liikennevakuutuslaki 26.6.1959/279.

Osakeyhtiölaki 21.7.2006/624.

Oikeuskäytäntö

Kuluttajariitalautakunta 2009. Lautakunnan ratkaisu 2506/33/07.

<http://www.kuluttajariita.fi/fi/index/kuluttajariitalautakuntaratkaisut/kuluttajariitalautakuntaratkaisu/1378909487684.html> .Luettu 2.11.2014.

Kuluttajariitalautakunta 2011. Lautakunnan ratkaisu 3045/33/10.

<http://www.kuluttajariita.fi/fi/index/kuluttajariitalautakuntaratkaisut/kuluttajariitalautakuntaratkaisu/1378909497114.html> .Luettu 9.11.2014.

Kuluttajariitalautakunta 2014. Lautakunnan ratkaisu 2960/36/2013.

<http://www.kuluttajariita.fi/fi/index/kuluttajariitalautakuntaratkaisut/kuluttajariitalautakuntaratkaisu/1394788596917.html> .Luettu 7.11.2014.

Ilmoitus ajoneuvon käyttöönotosta 1 (1)
 Väliaikainen veroton käyttö

Ilmoittajan tiedot

Sukunimi	Etunimi	Sähköpostiosoite
Postiosoite		Puhelinnumero
Postinumero ja -toimipaikka		Yrityksen nimi (jos ajoneuvo yrityksen omistuksessa)

Ajoneuvon tiedot

Ajoneuvoluokka	Valmistenumero
Merkki	Malli

Käyttötarkoitus
Suomessa käytettävän ajoneuvon väliaikaisesti autoveroton käyttö. (AvL 35 §)

☐	Ulkomaille rekisteröidyn ajoneuvon kilpailukäyttö enintään 30 pv, ajoneuvo viedään maasta kilpailukäytön päätyttyä
☐	Suomessa rekisteröimättömän ajoneuvon kilpailukäyttö siirtomerkeillä enintään 7 pv kerrallaan
☐	Käyttö huollon, korjauksen, muun käsittelyn, tai näihin liittyvän tilapäisen siirron tai muualle maahan/vientipaikalle tapahtuvan siirron johdosta enintään 5 pv
☐	Kokeilu, tutkimuskäyttö, tyyppikatsastus / -hyväksyntä, lyhytaikainen esittely enintään 5 pv

Autoverottoman ajoneuvon väliaikainen käyttö Suomessa (Vna ajoneuvojen rekisteröinnistä 42 §)

☐	Eta-valtioon rekisteröidyn autoverottoman ajoneuvon, maahantuontipvm	/	20
--------------------------	--	---	----

Ilmoittajan allekirjoitus

Päiväys	Ilmoittajan allekirjoitus
---------	---------------------------

Tulli vahvistaa ilmoituksen
Ajoneuvon käyttö edellyttää voimassaolevaa rekisteröintiä tai siirtolupaa ja liikennevakuutusta
TULLIN VAHVISTAMA KÄYTTÖÖNOTTOILMOITUS ON PIDETTÄVÄ MUKANA AJONEUVOSSA

☐	Ajoneuvoa saa käyttää enintään	/	20	asti
☐	Suomessa rekisteröimättömän ajoneuvon kilpailukäytöstä on annettu ilmoitus	/	20	

Ilmoitus annetaan vain ensimmäisestä käyttöönotosta Suomessa.

Päiväys	Leima
Tullitoimipaikka	
Tullivirkailijan allekirjoitus	

Väliaikaisen verottoman käytön edellytyksiä ei ole tutkittu ilmoituksen vahvistamisen yhteydessä. Verovelvollisen antamat puutteelliset, erehdyttävät, väärät, vaillinaiset tai virheelliset tiedot voivat johtaa jälkiverotukseen tai veronkorotukseen. Mikäli henkilö jättää ilmoittamis- tai tietojenantovelvollisuuden asianmukaisesti täyttämättä, hänet voidaan tuomita autoverorikkomuksesta sakkoon

Ilmoitus ajoneuvon käyttöönotosta 1 (1)
Väliaikainen veroton käyttö**Suomessa rekisteröitäväksi tarkoitettun ajoneuvon veroton käyttö (Autoverolaki 35 a §)**

Tulli on ottanut käyttöön sähköisen palvelun, jonka kautta lähetetyn käyttöönottoilmoituksen Tulli vahvistaa automaattisesti ympäri vuorokauden. Lisätietoa www.tulli.fi.

Muu väliaikainen veroton käyttö (Autoverolaki 35 §)

Ajoneuvon väliaikainen veroton käyttö on mahdollista autoverolain 35 §:ssä säädetyissä tilanteissa yleensä enintään viiden päivän ajan. Ajoneuvon käyttö edellyttää useimmissa tapauksissa Tullille tehtyä käyttöönottoilmoitusta. Lisätietoa muista väliaikaisen verottoman käytön tilanteista kuten ns. turistikäytöstä www.tulli.fi

ETA-valtiossa rekisteröity ajoneuvo

Ajoneuvon käyttö liikenteessä edellyttää voimassaolevaa rekisteröintiä Tullin vahvistaman käyttöönottoilmoituksen lisäksi. Jos ajoneuvon ETA-valtion rekisteröinti päättyy käyttöoikeuden muutoin ollessa voimassa, voidaan ajoneuvoon hankkia siirtolupa katsastusasemalta. Siirtolupa voidaan antaa Tullin vahvistaman käyttöönottoilmoituksessa sanottuun viimeiseen käyttöpäivään asti

Rekisteröimätön tai ETA-alueen ulkopuolella rekisteröity ajoneuvo

Ajoneuvon käyttö liikenteessä edellyttää siirtolupaa Tullin vahvistaman käyttöönottoilmoituksen lisäksi.

Liikennevakuutus

Ajoneuvon käyttö liikenteessä edellyttää voimassaolevaa liikennevakuutusta. Ajoneuvon kuljettajaa suositellaan varmistamaan ajoneuvon liikennevakuutuksen vakuutusturvan kattavuus. Suomalaisen liikennevakuutuksen vakuutusturva on esimerkiksi ajoneuvon kuljettajan osalta kattavampi kuin useimmissa muissa valtioissa. Toisesta valtiosta otettua liikennevakuutusta voidaan tarvittaessa täydentää vapaaehtoisesti otettavalla vakuutuksella, joka antaa lisäturvaa esimerkiksi ajoneuvon kuljettajalle. Lisätietoja www.lvk.fi

Autoverottoman ajoneuvon väliaikainen käyttö (Vna ajoneuvojen rekisteröinnistä 42 §)

Jos ajoneuvosta ei ole suoritettava autoveroa, Suomessa vakinaisesti asuva henkilö saa käyttää täällä ETA-valtiossa rekisteröityä ajoneuvoa 30 päivän ajan ajoneuvon maahantuonnista ennen kuin ajoneuvo rekisteröidään täällä. Ajoneuvon kuljettajan tulee osoittaa ajoneuvon maahantuontiajankohta liikennettä valvovalle viranomaiselle tullilaitoksen ajoneuvon käyttöönottoilmoitukseen tai muuhun asiakirjaan tekemin merkinnöin. Jos kyseessä on kansainvälinen, enintään seitsemän päivää Suomessa kestävä kuljetus, ajoneuvon maahantuontiajankohta voidaan kuitenkin osoittaa muutoinkin kuin tullilaitoksen tekemin merkinnöin. Autoverottomia ajoneuvoja ovat esimerkiksi kuorma- ja linja-autot. Lisätietoja www.trafi.fi

Yhteystiedot Autoveroneuvonta (ma-pe 8-16.00)
puh. 0295 5203

Autoverotusta toimittavien tullitoimipaikkojen yhteystiedot löytyvät Tullin internet-sivuilta www.tulli.fi <http://www.tulli.fi/>

Siirtolupahakemus
 Ansökan om förflyttningstillstånd
 Siirtovakuutushakemus
 Ansökan om förflyttningsförsäkring

 Lupanumero/Siirtovakuutusnumero (virkailija täyttää)
 Tillståndsnnummer/Förflyttningsförsäkringsnummer (Ifylls av funktionär)

Ajoneuvon tiedot Fordonets uppgifter	Valmistenumero Tillverkningsnummer		
	Ed. rekisteritunnus Tidig. registertecken	Ajoneuvoluokka Fordonskategori	Ajoneuvon merkki ja malli Fordonets märke och modell
Hakija Sökande	Hakija Sökande		Henkilötunnus Personbeteckning Y-tunnus FO-nummer
	Lähiosoite Näradress		
	Postinumero Postnummer	Postitoimipaikka Postkontor	Puhelinnumero Telefonnummer
	Asiamies (nimi) Ombud (namn)		
Käyttö Bruk	Käyttötarkoitus ja reitti päiväkohtaisesti Användningssyfte och rutt per dag		
Voimassaolo Giltighetstiden	Luvan ja siirtovakuutuksen voimassaoloaika Giltighetstiden för tillståndet och förflyttningsförsäkringen		
	Vakuutusyhtiö Försäkringsbolag		
Hakijan allekirjoitus Sökandens underskrift	Olen tarkastanut ja hyväksynyt siirtolupahakemuksen tiedot ja vastaanottanut siirtovakuutusinformaation. Jag har granskat och godkänt ansökan och mottagit informationen om förflyttningsförsäkringen. Päivämäärä ja kellonaika Datum och klockslag Hakijan allekirjoitus Sökandens underskrift		

Virkailija täyttää Ifylls av funktionär
 Hakijan tai asiamiehen henkilöllisyys tarkistettu Sökandens eller ombudets identitet kontrollerad _____ henkilötunnuksen neljä viimeistä merkkiä personbeteckningens fyra sista tecken

 Siirtovakuutuksenantaja
 LIIKENNEVAKUUTUSKESKUS
 Bulevardi 28, 00120 Helsinki, puhelin 040 450 4660

 Förflyttningsförsäkringens givare
 TRAFIKFÖRSÄKRINGSCENTRALEN
 Bulevarden 28, 00120 Helsingfors, telefon 040 450 4660

AUTOALAN KESKUSLIITTO RY:N LAATIMAT KÄYTETYN AJONEUVON OSTOEHDOT OVAT VOIMASSA 1.11.2011 ALKAEN.

KÄYTETYN AJONEUVON OSTOEHDOT

1. Kaupan osapuolet

Tässä sopimuksessa tarkoitetaan ostajalla ammattimaisesti moottoriajoneuvokauppaa harjoittavaa elinkeinonharjoittajaa, jota kutsutaan jäljempänä *autoliikkeeksi* ja myyjällä yksityistä henkilöä tai yhteisöä, joka myy ajoneuvon autoliikkeelle. Viimeksi mainittua kutsutaan tässä sopimuksessa *asiakkaaksi*. Sopimuksesta käytetään jäljempänä nimitystä *ostosopimus*.

2. Asiakkaan henkilöllisyyden tarkistaminen

Autoliikkeellä on oikeus tarkistaa asiakkaan henkilö- tai yhteisötiedot. Autoliikkeellä on oikeus ja velvollisuus tunnistaa ja ilmoittaa asiakas rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetussa laissa (503/08) tarkoitetulla tavalla. Edellä mainitun lain 20 §:ssä tarkoitettuna poliittisesti vaikutusvaltaisena henkilönä (Politically Exposed Person eli PEP) pidetään henkilöä tai tällaiseen henkilöön läheisessä suhteessa toimivaa henkilöä, joka toimii tai on viimeisten 12 kuukauden aikana toiminut merkittävässä tehtävässä toisessa valtiossa.

3. Kaupan kohde

Kauppan kohteena on käytetty ajoneuvo. Ajoneuvon keskeiset yksilöintitiedot merkitään osapuolten allekirjoittamaan ostosopimukseen. Autoliikkeelle on annettava tilaisuus tarkastaa kaupan kohde ennen ajoneuvon luovutusta ja kaupasta sopimista.

4. Ajoneuvon luovutus

Asiakas luovuttaa ajoneuvon sovittuna aikana. Ellei luovutusajankohta ole sovittu, luovutuksen tulee tapahtua kahden (2) viikon kuluessa ostosopimuksen allekirjoittamisesta.

Ajoneuvon luovutus tapahtuu autoliikkeen sijaintipaikalla, ellei muuta sovita. Autoliikkeellä on oikeus purkaa ostosopimus, jos asiakas ei luovuta ajoneuvoa yhden (1) viikon kuluessa nimenomaisesti sovittua luovutusajankohdasta tai, jos nimenomaista luovutusajankohtaa ei ole sovittu, viimeistään kolmen (3) viikon kuluttua ostosopimuksen allekirjoittamisesta.

5. Vaaranvastuun siirtyminen

Vaaranvastuu siirtyy autoliikkeelle ajoneuvon luovutushetkellä. Jos asiakas tai asiakkaan kanssa kuljetussopimuksen tehnyt yritys kuljettaa ajoneuvon luovutuspaikkaan, vaaranvastuu ajoneuvosta on kuljetuksen aikana asiakkaalla.

6. Ajoneuvon arviointi ja kaupan kohteesta annetut tiedot

Ajoneuvo luovutetaan autoliikkeelle siinä kunnossa ja siten varusteltuna kuin se oli arviointihetkellä, ellei muuta ole sovittu. Ajoneuvon pitää olla luovutushetkellä katsastuskuntoinen, ellei muuta ole sovittu. Ajoneuvon kunnosta ja varusteista laaditaan tarvittaessa erillinen liite (arviointilomake). Asiakkaan pitää kertoa autoliikkeelle kaikki sellaiset tiedossaan olevat seikat, joilla voidaan olettaa olevan vaikutusta autoliikkeen ostopäätökseen. Keskeisiä seikkoja ovat esimerkiksi ajoneuvon kolarointi, ajoneuvon tuonti käytettynä Suomeen, ajoneuvon tehty rakenteellinen muutos tai muu muutos, jolla voi olla vaikutusta ajoneuvon verotukselliseen asemaan. Asiakkaan pitää myös kertoa, onko ajoneuvon vahvistettu kiinnitys tai muu vastaava sitoumus. Asiakas antaa tarvittaessa autoliikkeelle selvityksen ajoneuvon sisältyvästä vähennettävästä arvonnlisäverosta ja itse tekemistään tai tiedossaan olevista, mahdollisesti jo aikaisemmin tehdyistä laskennallisista vähennyksistä (alv-selvitys).

7. Oikeus kauppahinnan tarkistamiseen

Autoliikkeellä on oikeus tarkistaa sovittua kauppahintaa, jos ajoneuvon arvo on arviointihetken jälkeen ennen luovutusta alentunut enemmän kuin mitä ajoneuvon tavanomaisesta huolellisesta käytöstä johtuu tai jos sen arvo on alentunut sen vuoksi, että ajoneuvon arviointihetken mukaista varustelua on sovittu poiketen poistettu tai vaihdettu.

Jos ajoneuvolla on ajettu arviointihetken jälkeen enemmän kuin 2000 kilometriä, autoliike saa periä ylikilometrikorvauksena määrän, josta on sovittu osapuolten allekirjoittamassa ostosopimuksessa.

Ajoneuvon sovittua kauppahintaa tarkistetaan myös silloin, kun ajoneuvo on osa kauppahintaa kaupassa, jossa asiakas ostaa autoliikkeeltä uuden rekisteröimättömän ajoneuvon ja tämän ajoneuvon autovero muuttuu ennen ajoneuvon luovutusta autoliikkeelle. Hinta muuttuu tällöin uuden ajoneuvon kokonaishinnan muutosta vastaavassa suhteessa

8. Maksujärjestelyt

Autoliike maksaa kauppahinnan käteisellä ajoneuvon luovutushetkellä, ellei muuta sovita. Käteisellä maksettavaksi sovittua kauppahintaa tai sen osaa ei kuitata maksetuksi sopimuksen allekirjoituksella vaan maksusta on laadittava erillinen kuitti. Kaupan kohteen pitää olla kokonaan asiakkaan omaisuutta ja siihen liittyvien maksuvelvoitteiden pitää olla täysin täytetty. Autoliike voi lunastaa myös sellaisen ajoneuvon, johon liittyviä maksuvelvoitteita asiakas ei ole täysin täyttänyt. Edellytyksenä on, että se, jolle asiakkaalla on maksuvelvoitteita, antaa luovutukselle kirjallisen suostumuksen.

9. Ajoneuvon asiakirjat ja avaimet

Asiakas luovuttaa autoliikkeelle viimeistään ajoneuvon luovutuksen yhteydessä ajoneuvon rekisteröintiasiakirjat ja muut ostosopimuksessa mainitut asiakirjat sekä avaimet.

10. Reklamointi

Jos luovutetussa ajoneuvossa ilmenee virhe, autoliikkeen pitää reklamoida siitä viimeistään kahden (2) viikon kuluessa siitä, kun virhe on havaittu tai se olisi pitänyt havaita.

11. Vastuu ajoneuvon vakuuttamisesta sekä siihen liittyvistä veroista ja maksuista

Asiakas vastaa siitä, että kaikki ajoneuvoa koskevat vakuutusmaksut on maksettu luovutushetken saakka ja siitä, että pakollinen liikennevakuutus ja kaupan ehtoihin kuuluvat muut vakuutukset ovat voimassa ajoneuvon luovutushetken saakka. Asiakas vastaa siitä, että kaikki kaupan kohteena olevaa ajoneuvoa ja sen käyttöä koskevat verot ja maksut on maksettu luovutushetken saakka. Autoliike vastaa ajoneuvon käyttöön liittyvistä veroista ja maksuista sen jälkeen, kun ajoneuvo on luovutettu sen hallintaan.

12. Erimielisyyksien ratkaiseminen

Jos erimielisyyksiä ei voida ratkaista osapuolten välisillä neuvotteluilla, asia voidaan saattaa tuomioistuimen ratkaistavaksi. Autoliike voi nostaa kanteen myös Helsingin kärjäoikeudessa.

Vakiomuotoiset eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot

1. Luotonantajan/luotonvälittäjän henkilöllisyys ja yhteystiedot

Luotonantaja	J.Rinta-Jouppi Oy
Osoite	Lentokentäntie 5, 53600 Lappeenranta
Puhelinnumero	
Sähköpostiosoite	etunimi.sukunimi@rintajouppi.fi
Faksinumero	0207 881 359
Internet-osoite	www.rintajouppi.fi

2. Kuvaus luoton pääominaisuuksista

Luottotyyppi	Osamaksu
Luoton kokonaismäärä <i>Tämä tarkoittaa luottorajaa tai luottosopimuksen mukaisesti käyttöön annettavaa kokonaissummaa</i>	16 680 €
Nostoa koskevat tiedot <i>Tämä tarkoittaa, miten ja milloin rahat ovat saatavissa</i>	Ajoneuvon hankinnan rahoittaminen maksuerissä
Luottosopimuksen voimassaoloaika	60 kk
Maksuerät	Maksettavananne on seuraavaa: 60 x 337,5€ + Maksuväli 1 kk Korko ja käsittelymaksut sisältyvät kuukausittaiseen maksuerään ja ne on maksettava sovitun eräpäivän mukaisesti: Annuiteetti
Maksettava kokonaismäärä <i>Tarkoittaa lainapääoman määrää sekä korkoja ja mahdollisia luottoon liittyviä muita kustannuksia</i>	Luoton kokonaismäärä ja kokonaiskustannukset Luoton kokonaismäärä 16 680,00 € Luottokustannukset yhteensä 3 749,86 € Maksettava kokonaismäärä 20 249,86 €
Luotto myönnetään tavaran tai palvelun maksamisen lykkäyksen muodossa tai liittyy tietyn tavaran toimittamiseen tai tietyn palvelun suorittamiseen. Tavaran tai palvelun nimi Käteishinta	Käytetty henkilöauto Esim: käteishinta 23500€ - käsiraha 7000€ +perustamismaksu 180€ = luoton kokonaismäärä 16680€
Tarvittaessa Vaadittavat vakuudet <i>Tässä kuvataan vakuus, joka teidän on annettava luottosopimuksen yhteydessä</i>	Luotonantaja pidättää omistusoikeuden kaupan kohteeseen tai vaatii muun erikseen sovittavan vakuuden

3. Luoton kustannukset

Lainakorko	Kiinteä 6,90 %
Todellinen vuosikorko <i>Kokonaiskustannukset ilmaistuna vuosikorkona luoton kokonaismäärälle.</i> <i>Todellisen vuosikoron perusteella on helpompi vertailla erilaisia tarjouksia.</i>	8,70 %
Onko luoton saamiseksi yleensä tai markkinoiduin ehdoin otettava - vakuutus - tehtävä muu lisäpalvelua koskeva sopimus <i>Jos näiden palvelujen kustannukset eivät ole luotonantajan tiedossa, ne eivät sisälly todelliseen vuosikorkoon.</i>	Kyllä, kasko ja osamaksuvakuutus Ei

4. Muut kustannukset

Maksuviivästyksestä aiheutuvat kulut <i>Maksujen maksamatta jättämisellä voi olla vakavia seurauksia (esimerkiksi pakkomyynti) ja luoton saaminen voi vaikeutua.</i>	Vuotuinen viivästyskorko erääntyneistä ja maksamattomista osamaksueristä ja muista saatavista määräytyy Korkolain (633/82) ja lakiin myöhemmin tehtyjen muutosten mukaisesti. Lisäksi ostaja on velvollinen maksamaan kohtuulliset perimiskulut.
---	--

5. Muita tärkeitä oikeudellisia näkökohtia

Peruuttamisoikeus <i>Teillä on oikeus peruuttaa luottosopimus 14 päivän kuluessa.</i>	Kyllä
Ennenaikainen takaisinmaksu <i>Teillä on milloin tahansa oikeus maksaa luotto ennenaikaisesti takaisin kokonaisuudessaan tai osittain.</i>	Kyllä
Tarvittaessa Luotonantajalla on oikeus saada korvausta ennenaikaisen takaisinmaksun yhteydessä.	Luotonantajalla on oikeus saada korvaus kuluttajalta tämän maksaessa luoton tai sen osan ennenaikaisesti, jos luoton korkoa ei ole sidottu viitekorkoon (kiinteä korko). Korvaus määräytyy Kuluttajaluottodirektiivin § 28 ja § 29 mukaisesti.
Haku tietokannasta <i>Luotonantajan on annettava teille maksutta välittömästi tieto luottotietorekisteriin tehdystä hausta, jos luottohakemus on hylätty tämän haun perusteella. Tätä ei sovelleta, jos tällaisten tietojen antaminen on Euroopan yhteisön lainsäädännössä kielletty tai se on oikeusjärjestyksen perusteiden tai yleisen turvallisuuden tavoitteiden vastaista.</i>	
Oikeus saada luottosopimusluonnos <i>Teillä on oikeus saada pyynnöstä ja maksutta luottosopimusluonnos. Tätä säännöstä ei sovelleta, jos luotonantaja ei pyynnön esittämishetkellä ole halukas tekemään luottosopimusta teidän kanssanne.</i>	
Ajanjakso jona sitoo luotonantajaa <i>Nämä ehdot eivät sido luotonantajaa</i>	